Влада – Радам !

Голос України

Газета Верховної Ради України № 166 (666) ♦ П'ятниця, 3 вересня 1993 року ♦ Ціна 60 крб.

Референдум знову «забалакали»

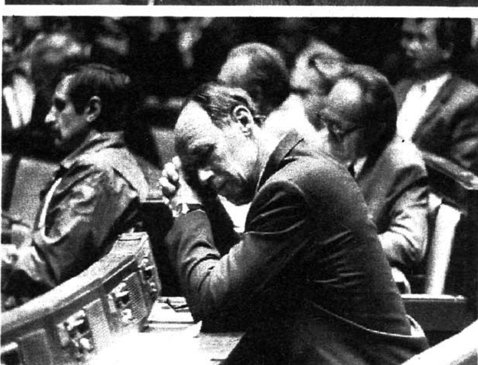

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Ранкове засідання 2 вересня

Не знаю, чи погодяться зі мною депутати нашого парламенту, але, здається, ранкове засідання ані на йоту не наблизило його до вирішення найважливішого питання порядку денного сесії Верховної Ради — бути чи не бути референдуму. Протягом двох годин точилися не раз «прожовані» дискусії щодо його доцільності та своєчасності проведення.

Стартова позиція Голови Верховної Ради України Івана Плюща про необхідність вирішення долі підготовлених уже законопроектів та постанов щодо нового чорнобильського закону, змін та доповнень до Закону «Про цінні папери та фондову біржу», про податок на майно громадян і про господарські товариства, інших документів була практично проігнорована народними обранцями, хоча заперечень щодо розгляду цих питань не надійшло.

Народний депутат Юхновський запропонував прискіпливо попрацювати над програмою виходу економіки з кризи, а потім уже братися за все інше. На думку Свідерського, слід негайно розглянути питання про соціальний захист населення, оскільки прийняті нещодавно «хлібні» надбавки не цілком аргументовані і аж ніяк не захищають інтересів найбільш незахищених прошарків суспільства. Депутат Ященко вважає першочерговим розгляд концепції ядерного регулювання, а Борзих — відміни податку на натуроплату, що дасть можливість додатково закупити у населення кілька мільйонів тонн зерна.

(Закінчення на 2-й стор.).

Абзац з листа

Прикро, що замість економічних реформ ми маємо постійне підвищення цін. Найстрашніше, що молодь — не та, що спекулює на базарах, — починає втрачати віру в силу своєї держави. На кого ж тоді нам спиратися, будуючи незалежну Україну?

Людмила ВЕЛИЧКО.

Ковшарівка Куп'янського району Харківської області.

Продиктовано в номер

І Греція цікавиться

Учора Голова Верховної Ради України Іван Плющ прийняв Надзвичайного і Повноважного Посла Греції в нашій державі Васілеоса Патсікакіса, на його прохання. Під час бесіди сторони обговорили питання співпраці двох країн у політичній та економічній галузях. Глава українського парламенту також поінформував грецького посла про деякі аспекти нинішнього становища в Україні.

Жертвам війни присвячена

міжнародна конференція, яка розпочала роботу в Женеві. Організатором її виступив уряд Швейцарії. Мета конференції — привернути увагу світового співтовариства, а також конфліктуючих сторін до необхідності суворого дотримання принципів міжнародного гуманітарного права. Особливу увагу учасники зібрання приділяють захисту цивільного населення від вогню «гарячих точок», кількість яких на планеті, на превеликий жаль, зростає. Прямими жертвами часто стає мирне населення. В конференції беруть участь близько 150 країн світу. Делегацію України очолює перший заступник міністра закордонних справ Микола Макаревич. Його ж обрали одним із заступників голови конференції. На першому пленарному засіданні виступив генеральний секретар ООН Бутрос Галі.

Мадам Раббані проголошує єдність релігій та екологічних рухів

З першим візитом у нашій країні побувала почесний представник Міжнародного співтовариства Бахаї, відома на Заході громадська діячка мадам Мері Максвелл Раббані. Як і в інші держави, в Україну мадам Раббані завітала з місією миру та пропаганди охорони навколишнього середовища. Гостя з Тель-Авіва зустрілася з відповідальними працівниками міністерств юстиції, зовнішньоекономічних зв'язків та екології, громадськістю міста, журналістами і, зрозуміло, з членами релігійної громади віри Бахаї.

Пам'ятники потрібні живим?

Безглузді мільйонні жертви — гріх без терміну давності будь-якої держави. І пам'ятники, що споруджують до сумних дат, потрібні радше живим. 11 вересня опівдні на Зажур-горі поблизу Мгарського Спасо-Преображенського монастиря, що під Лубнами на Полтавщині, відбудеться відкриття Всеукраїнського меморіалу народної скорботи «Голодомор - 33». У вересні ж — у Лисичанську, вперше на Луганщині, відкрито пам'ятник воїнам-афганцям, шістьом молодим лисичанцям, що загинули, виконуючи обов'язок перед авторитарною системою. А кошти на пам'ятник зібрали Лисичанський осередок Спілки ветеранів Афганістану, міськвиконком, підприємства і мешканці міста.

Як надійний партнер і добрий сусід

Польський прем'єр-міністр Х.Сухоцька заявила у Варшаві, що в сьогоднішній політиці Польщі привілегійований характер має співробітництво у «вишеградській групі», польсько-німецько-французькі контакти, а також відносини Польща—Україна та Польща—США.

Зупинившись на «привілегійованому польсько-українському співробітництві», вона підкреслила: «Взаємне політичне довір'я між двома країнами може стати моделлю для майбутнього цього регіону Європи. Польща особливо глибоко розуміє складний стан української держави, як і українську занепокоєність з приводу риску обмеження суверенітету або зміни територіального статусу... В тяжкі моменти Польща солідаризуватиме з українськими друзями, а польський уряд бажає, аби Україна брала дедалі значущу участь у європейському економічному співробітництві. Польща очікує, що в цьому співробітництві більшу, ніж раніше, роль відіграватиме Європейський банк реконструкції і розвитку, забезпечуючи експортні кредити польсько-українського торговельного обміну».

Як бурю серед ясного неба

розцінили чимало спостерігачів опублікований позавчора указ Президента РФ «Про тимчасове усунення від виконання обов'язків О.Руцького та В.Шумейка». Відразу ж негайно відреагував спікер російського парламенту, котрий, як ніхто інший, побоючись за посаду, готовий до будь-яких наступальних дій Б.Єльцина. Руслан Імранович заявив, що усунути Президента та віце-президента можуть лише з'їзд і Верховна Рада. Одночасно указ названо незаконним і таким, що не підлягає виконанню. Висловлено також тверде переконання, що парламент, який повністю підкоряється спікеру, документ скасує.

(Закінчення на 11 стор.)

Парламентська хроніка

ЗАДАЧКИ ДЛЯ ДОРОСЛИХ

Вечірнє засідання 1 вересня

Пам'ятаєте шкільні задачки про труби: то в них вливалося, то з них виливалося?..

Голова ВР Іван Плющ персоніфікував спогад дитинства, зачитавши депутатам листа міністра паливної енергетики Російської Федерації Юрія Шафраника. З'ясувалось: труби — українські, нафтопродукти — російські. Розв'язували цю задачку з березня не першачки, а російський та український уряди. Проте відповіді Юрія Шафраника і віце-прем'єра України Юхима Звягільського розійшлися на 250 мільярдів російських рублів, які, на думку Росії, ми завинили за поставлені в Україну нафтопродукти.

Народні депутати, які протягом двох днів, ніби прискіпливі педагоги, «викликали до дошки» українського прем'єра, вимагаючи роз'яснень по суті урядової програми виходу з кризи взагалі і стану справ з російськими енергоносіями зокрема, поволі схилялись до того, щоб висловити йому недовір'я, а урядові вліпити «двійку». Принаймні це запропонували Віталій Карпенко та Сергій Головатий не стільки під враженням виявленої розбіжності в розрахунках урядовців двох сусідніх держав, скільки під впливом розповсюдженого між депутатами проекту постанови «Про Програму діяльності уряду України на вересень—грудень 1993 року та на 1994 рік». У ній зазначалося, що треба «визнати за необхідне надати тимчасово Кабінету міністрів України додаткові повноваження із законодавчого регулювання соціально-економічних відносин, прийнявши закон з цього питання». Для цього підпорядкувати урядові обласні, Київську та Севастопольську міські, районні державні адміністрації і установити, що Національний банк України підпорядковується Кабінету міністрів і є підзвітним парламенту. Постанова наголошувала на тому, що одна справа — арифметика для дітей, а інша — для дорослих. Яку ж задачку сьогодні розв'язуватиме уряд? Згідно з розрахунково-платіжним балансом з Росією, який складався у серпні, наш експорт до Росії становить 20,4 трильйона карбованців, а імпорт з Росії—32,2 трильйона карбованців. Відкидаючи вельми проблематичні перспективи одержання кредиту від Міжнародного валютного фонду, Україна має змогу перекривати дефіцит платіжного балансу, як не парадоксально, кредитом у 250 мільярдів російських рублів (1.250 млн. карбованців), одержаним цього року — від кого б ви думали? — від Росії. І до того ж, на певних умовах. Отже, неперекритий дефіцит, який є вихідною умовою української задачки, дорівнює 10,55 трильйона карбованців. Ще одна безжальна умова: з наступного року енергоносії з Росії продаватимуться за світовими цінами, що загрожує деяким галузям народного господарства, як, скажімо, хімічній промисловості, втратою рентабельності. У задачці вимагається віднайти шляхи перекриття дефіциту платіжного балансу з Росією, реалізувавши наявні можливості і, звісно, розрахувавшись за нафту і газ. Нерозв'язання цієї задачі рівноцінне втраті ринку збуту експортної продукції у країнах ближнього зарубіжжя, а передусім в Росії. Таким чином, залишається покладатися на математичні здібності віце-прем'єра Юхима Звягільського, якими й керувався уряд, готуючи проект програми виходу з кризи.

Як там не є, а Президент України Леонід Кравчук, якого також ця «арифметика» вивела на трибуну парламенту, сказав, що такі задачі треба розв'язувати в економічному союзі з Росією, інакше кажучи — за однією партою. Від таких союзів, заперечували депутати, Україна мала більше клопоту, ніж користі. Чи дає Президент гарантію, що держава не вступить у чергову халепу? «Такої гарантії не дасть і Господь Бог», — парирує Президент.

...І все-таки народні депутати вирішили поспішати, не квапливо. Принаймні, проекти урядової програми і постанови уряду пішли на доопрацювання в комісії. А як же без «перевірки зошитів»?

Сергій ВЛАД.

НЕ ПРОТИСТОЯННЯ, А СПІВПРАЦЯ

З виступу Президента України Л. Кравчука на II конгресі Федерації професійних спілок України

Я не мав наміру говорити на вашому конгресі про референдум, адже сподівався, що Верховна Рада або підтвердить свою постанову від 17 червня, або ухвалить нову. Це право Верховної Ради. Та оскільки ви тут прийняли також заяву, яку голова Федерації профспілок України щойно оголосив, то я висловлю і свою позицію.

Мабуть, у залі є люди, котрі добре знають, як розвивалися тоді події. Страйк мав політичний характер, і цього ніхто не приховував. Про те відкрито заявили страйкові комітети шахтарів.

Які ставилися вимоги? Спочатку пропонували провести референдум про довіру чи недовіру Президентові та Верховній Раді.

Але через день я мав телефонну розмову з керівниками шахтарських страйкових комітетів. Вони й уточнили вимогу (певно, після консультацій) — про дострокові вибори Рад усіх рівнів, а також про референдум з питанням щодо довіри чи недовіри Президентові.

На прохання страйкових комітетів після того я вдруге виступав на сесії Верховної Ради і сказав: оскільки склалася така ситуація, то підтримую пропозицію — провести референдум про довіру Президентові під час виборів до Верховної Ради нового складу.

Від цієї пропозиції я не відмовляюся і сьогодні. Розумію, що проведення референдуму про довіру чи недовіру Верховній Раді та Президентові може призвести до вакууму в політичному житті країни, точніше — до вакууму влади. Так, нинішню владу є за що критикувати, навіть добре критикувати, але погодьтеся: повне безвладдя — це анархія. І це небезпечно, я нічого не перебільшую.

Взагалі невідомо, як поведуться окремі депутати, коли Верховна Рада ухвалить рішення про дострокові вибори. Може так статися, що в сесійному залі важко буде зібрати кворум. І я ставлю запитання: хто безпосередньо до виборів нового парламенту відповідатиме за справи в державі? Ясна річ — всенародно обраний Президент.

Цілком вірогідний такий варіант, коли за нового парламенту Президент сам складе з себе повноваження. Чому? А тому, що новий склад Верховної Ради може виголосити програму дій, яка не збігатиметься з програмою Президента. Зрозуміло, новообраний парламент матиме більше сили й підтримки народу. І тоді Президентові, аби уникнути конфлікту в суспільстві, нічого не залишиться, як подякувати виборцям. І сказати: я зробив те, що зміг.

Логічно? Цілком. Нас хочуть загнати в глухий референдумом, який не дасть жодних наслідків. Уявимо, що він відбувся. Висловлено недовіру і Верховній Раді, і Президентові. Далі слід ухвалити рішення про нові вибори. Але на основі чого? В Конституції є одне положення. І його зачитаю, тому що навколо нього виникає повне нерозуміння. Хочу, аби люди почули і не переслідую особисту мету. Будь ласка, слухайте:

«Верховна Рада України може призначити всеукраїнський референдум з питання про дострокове припинення повноважень Президента за ініціативою громадян України».

Як бачимо, в Конституції не записано про довіру чи недовіру. Після референдуму мають відбутися вибори. Закон про всеукраїнський референдум і місцеві референдуми точно передбачає, що для цього потрібно зробити.

Я просив народних депутатів ухвалити рішення, яке відповідало б статті 114—9 і відповідним статтям Закону про всеукраїнський референдум. Як я розумію, ваша заява якоюсь мірою збігається з моєю точкою зору.

Мене ж звинувачують у тому, ніби спочатку я виступав за референдум, а тепер — проти нього. Саме цю думку намагаються нав'язати людям. З усією відповідальністю заявляю: ніколи не виступав проти референдуму. І не можу вчинити всупереч волі виборців.

Тепер погляньмо на політичний бік справи. Ми відповідаємо за долю України, маємо всіляко оберігати її, робити все, аби вона вижила. Наша держава перебуває в кризовому становищі. Вийти з цього можна лише тоді, коли разом думатимемо, шукатимемо шляхи. І Верховна Рада, і уряд, і Президент, і профспілки, і всі громадські організації, політичні партії. Іншого шляху нема. Суперечки і взаємні звинувачення ведуть у безодню. Треба знайти силу й мужність, об'єднати зусилля і волю в ім'я спільної мети.

Референдум знову «забалакали»

(Закінчення.
Початок на 1-й стор.).

Іван Плющ підтвердив нагальність вирішення цих питань, і над ними вже працює уряд, але все ж таки без розв'язання проблеми розмежування влад на представницьку, виконавчу та судову ладу в нашій державі не буде. Про те, як зробити це розмежування, і має сказати референдум. На думку спікера парламенту, у двох третинах виборчих округів вибори слід провести за територіальним принципом, у решті — за багатопартійним. До формування влади верховної необхідно сформувати місцеві представницькі органи.

Щодо порядку денного восьмої сесії Верховної Ради, то, за пропозицією більшості промовців, треба вже сьогодні концептуально визначитися, які питання будуть пріоритетними. На думку народного депутата Карпенка, передусім слід розглянути зміни та доповнення до Конституції України і Закон про вибори Рад усіх рівнів. У подальших виступах знову порушувалися проблеми соціального захисту населення, заготівлі зерна, нагальності прийняття законів про сорокагодинний робочий тиждень, про вирішення колективних трудових спорів, про статус ветеранів війни і праці. Депутат Яворівський запропонував доручити урядові скласти реєстр малоімущих України. Лише тоді ми зможемо визначитися, кому і в яких межах допомагати, скільки коштів на це виділити.

Народний депутат Дудченко поінформував парламент про рішення нещодавнього конгресу профспілок: якщо народні обранці проігнорують питання референдуму, буде розпочато збирання трьох мільйонів підписів за дострокове припинення повноважень Верховної Ради і Президента.

Депутат Осадчук нагадав, що рішення про референдум було прийняте під тиском страйку, організованого певними політичними силами. Отже, щоб надалі уникнути таких непродуманих рішень, треба заборонити службовим особам організовувати страйки, а урядові підрахувати збитки від того страйку та покарати винних.

Останнім на ранковому засіданні виступив від центрвиборчкому всеукраїнського референдуму народний депутат Лавринович. Він поінформував депутатів про роботу ЦВК та прийняті рішення.

Після цього виступу, здається, усім стало зрозуміло, що референдуму ближчим часом не буде. Навіть, якщо парламент сьогодні й захоче знову повернутися до цього питання, відсутність кворуму не дозволить його вирішити.

Андрій БОЄЧКО.

РУХ В ОПОЗИЦІЇ. І ШУКАЄ СПОСОБИ ВПЛИВУ НА ВЕРХОВНУ РАДУ

Оскільки з уряду «брутально викинули» віце-прем'єра І. Юхновського, рекомендованого Рухом на цю посаду, а також подала у відставку команда В. Пинзеника, і натомість з'явилися в уряді Г. П'ятаченко, Ю. Звягільський і «така колоритна фігура», як В. Ландик, Рух знімає свій тимчасовий мораторій на критику Кабінету міністрів і залишається в опозиції до всіх гілок існуючої влади, — заявив на прес-конференції 1 вересня голова НРУ В. Чорновіл. В Україні сьогодні — криза всіх гілок влади, сказав він далі, але причина всіх негативних процесів — у Верховній Раді, «терпіти яку ще півтора року — означає загубити державу». Голова НРУ висловив негативне ставлення Руху до референдуму про довіру Верховній Раді і Президенту, оскільки до нього обов'язково підключаться місцеві, що є небажаним. Але водночас, незважаючи на те, що Рух «є противником силових методів впливу», він шукає їх. Верховна Рада має піти у відставку, і змусити її до цього можна разом з профспілками, з якими Рух обговорює спільні заходи. Ще до початку попереджувального страйку в Миколаєві В. Чорновіл повідомив про нього журналістам, давши зрозуміти, що Рух причетний до акції. Що стосується економічного союзу з Росією, то Рух вважає, що він Україні нічого не дасть.

Костянтин ПАРИШКУРА.

ПОРУШИТИ КРИМІНАЛЬНУ СПРАВУ...

Постанова Верховної Ради України про підвищення мінімальних розмірів заробітної плати та пенсії за віком підготовлена без участі профспілок, це пряме порушення генеральної тарифної угоди, — говориться у заяві, прийнятій другим конгресом Федерації профспілок України. Федерація вимагає опублікувати офіційні розрахунки мінімального споживчого бюджету і межі малозабезпеченості для широкого ознайомлення населення.

Конгрес прийняв також звернення до Генерального прокурора України з пропозицією провести прокурорську перевірку дій органів влади та управління і порушити кримінальну справу щодо високих службових осіб за розвал економіки і доведення народу до злиденного існування.

ВИБОРИ ЩЕ ТРЕБА ВДОСКОНАЛИТИ

Точка зору

Сучасна політична ситуація, яка склалася на терені України після проголошення її незалежності, вимагає вирішення багатьох надзвичайно актуальних питань державотворення і формування відкритого громадянського суспільства. Одним з першочергових серед них є питання пошуку національної системи виборів відповідно до нових реалій і їхнього проведення на новій багатопартійній основі.

Питання про вдосконалення чинного виборчого законодавства України, як і виборчої системи взагалі, особливо гостро постало у зв'язку з тим, що, по-перше, чинні виборчі законодавчі акти були прийняті ще до проголошення незалежності України. Відповідно вони містять у собі елементи виборчої системи колишнього Союзу і Української РСР, які в сучасних умовах практично не відповідають вимогам часу. По-друге, на політичній арені з'явилися нові партії, рухи та інші об'єднання громадян, що дає можливість проведення виборів на багатопартійній основі і потребує відповідного законодавчого врегулювання. По-третє, постало питання проведення всеукраїнського референдуму з питань довір'я (недовір'я) Президенту та Верховній Раді, що, можливо, приведе до дострокового припинення їх повноважень і призначення нових виборів.

При обговоренні цього питання на різних форумах, у пресі та в інших засобах масової інформації зацікавленими у нових виборах особами увага зосереджується головним чином на питаннях введення нової системи голосування за списки кандидатів від політичних партій, підрахунку голосів і розподілу депутатських мандатів пропорційно між політичними партіями (так званої пропорційної виборчої системи). В засобах масової інформації це подається, як, власне, проведення виборів на багатопартійній основі.

Але поза увагою залишається головне: вибори завжди були і залишаються поряд з референдумом однією з найголовніших і найбільш поширених форм безпосереднього (прямого) народовладдя, а не тільки полем для змагань, боротьби політичних партій та інших сил за державну владу в суспільстві.

Необхідність проведення нових виборів на багатопартійній основі не зводиться до введення пропорційної виборчої системи. Існуюча мажоритарна виборча система у Франції, США та деяких інших країнах демократії також є системою виборів на багатопартійній основі. Проведення реформи виборчої системи слід розглядати значно ширше, в усьому комплексі виборів представницьких органів державної влади, місцевого самоврядування та посадових осіб всіх рівнів, а не зводити її тільки до виборів депутатського корпусу нинішньої Верховної Ради, хоч останнє є дуже важливим.

В основі виборчої реформи повинно стояти, насамперед, забезпечення прав та інтересів усіх виборців. Це є певною гарантією того, що будуть обрані дійсно чесні, компетентні особи, які відображатимуть і відстоюватимуть загальносуспільні інтереси, особливо загальновизнані права і свободи людини та кожного громадянина суверенної України, завзяті прихильники побудови демократичної держави, відкритого громадянського суспільства.

Що ж являють собою демократичні вибори та якими є нові елементи виборчого законодавства, що насправді потрібні громадянам нашої країни? Яким шляхом — оновлення чи вдосконалення існуючої виборчої системи — треба йти, що слід змінити у виборчій кампанії?

Виборча система в юридичному значенні — це передбачена і закріплена законодавчими актами сукупність виборчих прав громадян, порядок організації та проведення виборів, система підрахунку голосів і визначення результатів виборів. Підсумком виборчої кампанії є наділення окремої особи певними повноваженнями як представника відповідного об'єднання громадян (громадських об'єднань, політичних партій), який відображає інтереси його (об'єднання) членів, населення окремої території, регіону, нації в цілому.

По-перше, актуальною є проблема розмежування і співвідношення виборчих прав і обов'язків, зокрема, участь громадянина у голосуванні — його право чи громадянський обов'язок? Виникла ця проблема у зв'язку з тим, що, використовуючи чинне право на участь у голосуванні, на останніх виборах у народні депутати України на виборчі дільниці в кількох округах не з'явилось понад 50 відсотків громадян. Але встановлення виборчого права громадян як їхнього обов'язку, що має місце в деяких країнах, навряд чи було б доцільним. Більш реальним є узаконення меншої частки явки виборців (до 30 відсотків), що дозволить вважати вибори як такі, що відбулися.

Серед вимог щодо пасивного виборчого права (права бути обраним) підлягають обговоренню питання, пов'язані з підвищенням віку кандидатів у народні депутати України з 18 до 21 року, як це є в більшості країн світу. Введення інших цензів, як невиборність деяких категорій громадян (військовослужбовців, суддів тощо), обов'язковість проживання на території до двох-трьох років, знання державної мови, визначення законних джерел існування тощо.

Друге коло питань, які потребують свого обговорення, а можливо, і вирішення в законодавчому порядку, зв'язане з депутатським корпусом. Насамперед, це визначення кількості депутатських мандатів (450 — на сьогодні, або їх зменшення до 250—300), введення двопалатного парламенту, як це пропонується в проекті нової Конституції України, чи формування однопалатного, як це існує сьогодні. Серед такого ряду питань слід розглянути можливість здійснення депутатами своїх обов'язків без відриву від виробництва, як це є в нинішній Верховній Раді, чи роботи на професійній основі (професіональний парламент), як це є в більшості парламентів інших країн.

Тісно пов'язані з виборчими правами питання підзвітності депутата виборцям чи непідзвітності його взагалі, можливості виборців відкликати депутата чи відсутності такого права (імперативний або вільний мандат). На необхідності введення вільного депутатського мандата особливо наполягають представники багатьох політичних партій, мотивуючи це встановленням відповідальності партії в цілому за діяльність своїх членів-депутатів. Але, на наш погляд, такі пропозиції щодо введення вільного мандата не приведуть до поліпшення роботи депутатського корпусу в зв'язку з тим, що депутат стане фактично безконтрольним з боку виборців і не буде відповідати перед ними за стан своєї депутатської діяльності. Так звана «відповідальність перед партією» призведе до реалізації депутатом фактично корпоративних (вузькопартійних) інтересів, які в цілому можуть не задовольняти виборців. Деякою мірою безконтрольність і безвідповідальність характерні і для нинішнього депутатського корпусу, що зв'язано не з відсутністю законодавства про відкликання депутатів, а з недосконалістю механізмів його реалізації.

Крім того, цікавою є пропозиція про введення на зміну процедури виборів замість вибулого депутата, що вимагає додаткових коштів і відповідної організаційної роботи, інституту так званого місценаступника, тобто особи, яка в разі вибуття депутата займе його місце в парламенті.

Третя низка питань, зв'язаних з можливим оновленням виборчого законодавства, — організація і проведення виборів (так званого виборчого процесу). Серед них найбільш характерні такі: право висунення кандидата в депутати мають тільки партії (як це пропонується в проекті виборчого закону Народного Руху України) чи й інші суб'єкти (трудові колективи, громадські організації, збори виборців за місцем проживання), а також самовисунення кандидата шляхом збирання відповідної кількості підписів виборців; реєстрація всіх виборців виборчими комісіями чи за бажанням самих виборців, внесення грошової застави, умови її повернення.

Є ще один варіант удосконалення виборчого законодавства, який можна запропонувати, це внесення відповідних змін і доповнень до чинного Закону України про вибори народних депутатів від 29 жовтня 1989 року. Це дозволить за досить короткий термін оновити виборче законодавство і проводити вибори у відповідності до нього.

Віктор ПОГОРІЛКО,
завідуючий відділом конституційного права, проблем законотворчості і місцевого самоврядування Інституту держави і права АН України, доктор юридичних наук, професор;
Микола МАЛИШКО,
член Центральної виборчої комісії з виборів народних депутатів України.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про Міжвідомчий комітет України у справах Європейських Співтовариств

1. Створити Міжвідомчий комітет України у справах Європейських Співтовариств.
2. Призначити Віце-прем'єр-міністра України Ландика Валентина Івановича Головою Міжвідомчого комітету України у справах Європейських Співтовариств.
3. Затвердити Положення про Міжвідомчий комітет України у справах Європейських Співтовариств (додається).
4. В. Ландику за погодженням з відповідними міністерствами, іншими центральними органами державної виконавчої влади України у місячний строк подати пропозиції щодо персонального складу Міжвідомчого комітету України у справах Європейських Співтовариств.

Президент України
Л. КРАВЧУК

м. Київ
28 серпня 1993 року
№ 358/93

ПОЛОЖЕННЯ

Про Міжвідомчий комітет України у справах Європейських Співтовариств

1. Міжвідомчий комітет України у справах Європейських Співтовариств (далі — Комітет) є державним органом погодження і координації політики України стосовно Європейських Співтовариств, підзвітним Кабінету Міністрів України.

2. Комітет у своїй діяльності керується Конституцією і законами України, іншими актами законодавства України, договорами між Україною та Європейськими Співтовариствами, а також цим Положенням.

Основними завданнями Комітету є:

міжвідомча координація робіт з питань підготовки рекомендацій щодо діяльності України стосовно Європейських Співтовариств;

аналіз реалізації політики України стосовно Європейських Співтовариств, тенденцій розвитку процесів, які відбуваються в Україні за допомогою і при сприянні органів Європейських Співтовариств;

розробка заходів щодо забезпечення диверсифікації економічних та науково-технічних зв'язків України з Європейськими Співтовариствами;

контроль за реалізацією договорів між Україною та Європейськими Співтовариствами.

3. Комітет відповідно до покладених на нього завдань:

розробляє за участю відповідних центральних органів державної виконавчої влади України пропозиції щодо визначення, погодження та коригування напрямів діяльності України стосовно співробітництва з Європейськими Співтовариствами;

аналізує вплив результатів виконання договорів між Україною та Європейськими Співтовариствами на економіку України;

подає Президентові України та Кабінету Міністрів України пропозиції щодо координації роботи відповідних органів державної виконавчої влади України, спрямованої на реалізацію договорів між Україною та Європейськими Співтовариствами, аналізує хід їх здійснення;

бере участь у розробці проектів нормативних актів з питань діяльності міністерств, інших центральних органів державної виконавчої влади України щодо реалізації політики України стосовно Європейських Співтовариств;

погоджує з відповідними державними органами України проекти директив делегаціям України на міжнародних переговорах з Європейськими Співтовариствами, вносить на розгляд Президентові України та Кабінету Міністрів України пропозиції щодо персонального складу цих делегацій та їх голів, організовує й координує роботу делегацій;

організовує проведення наукових досліджень з питань входження України до системи західноєвропейської інтеграції, розвитку взаємного економічного, науково-технічного і торговельного обміну, стимулювання підприємництва та іноземних інвестицій;

інформує державні органи України про питання співробітництва з Європейськими Співтовариствами;

вносить Президентові України та Кабінету Міністрів України пропозиції щодо скасування актів міністерств та інших центральних органів державної виконавчої влади України, що суперечать договорам між Україною та Європейськими Співтовариствами.

4. Комітет має право:

одержувати від органів державної виконавчої влади інформацію, статистичні та інші аналітичні матеріали, необхідні для виконання покладених на нього завдань;

залучати до вирішення питань, що належать до його компетенції, спеціалістів міністерств, інших центральних органів державної виконавчої влади України, установ, організацій за погодженням з їх керівниками, а також провідних учених;

проводити в установленому порядку конференції, в тому числі міжнародні, семінари, зустрічі з питань взаємних зв'язків і співробітництва з Європейськими Співтовариствами.

5. Комітет утворюється у складі Голови, заступників Голови та членів Комітету.

Комітет очолює Голова, який призначається Президентом України.

Голова Комітету має заступників, яких за його поданням призначає Президент України.

(Закінчення на 6-й стор.)

Продиктовано в номер

Машиністи помили руки

1 вересня о 17 годині почали страйк машиністи Миколаївського локомотивного депо. Того ж дня не були відправлені поїзди до Москви, Києва, Львова.

Як повідомили у профспілковому комітеті дирекції пасажирських перевезень Херсонського відділення залізниці, машиністи висувають вимоги щодо підвищення заробітної плати до рівня шахтарів. Серед інших вимог — перевибори Верховної Ради України не пізніше грудня нинішнього року, вибори місцевих органів влади на новій основі.

Не витримали...

Позавчора у Хмельницькому городяни перекрили всі центральні магістралі міста, протягом трьох годин не ходили автобуси й тролейбуси. Це — стихійна реакція людей на різке подорожчання продуктів першої необхідності й зменшення поставок хліба в роздрібну торгівлю. Подоляни — люди спокійні, цей вибух протесту — перший у Хмельницькому аж від самого початку «перебудови».

Вільна зона в Одесі — буде

Як сказав нашому кореспонденту голова тимчасової урядової комісії по розробці проекту документів по створенню в Одесі вільної економічної зони Е.Гурвіц, прем'єр-міністр підписав 1 вересня розпорядження № 691 про створення підготовчого комітету. До нього ввійшли заступники міністрів економіки, фінансів, промисловості, професори В.Черняк, О.Савченко (працює нині в Лондоні директором ЄБРР по Україні), колишній радник президента Р.Рейгана Маршалл Гольдман, колишній одесит Аркадій Львов (обидва — з Гарвардського університету, США), ректор Юридичного інституту професор Васильєв, автор концепції вільної економічної зони професор Дергачов — всього 27 чоловік. Коли почнеться практичне втілення ідеї — Е.Гурвіц прогнозувати відмовився, оскільки «пробивати» її він почав досить давно. Але сказав при цьому, що залишається оптимістом, незважаючи ні на що.

Одинадцять тисячоголосих голосів

На Полтавщині в День знань вперше прозвучали малинові дзвоники в 11 нових школах. Та чи не найбільше запам'ятається цей день школярам села Нові Мартиновичі, що у Пирятинському районі, бо і школа нова, і село молоде — переселене з Чорнобильської зони і відбудоване на Полтавщині.

Дві нові школи введені в дію в Чутівському районі, по одній в Гребінківському, Козельщинському, Полтавському та інших районах. Будови зведені за рахунок державних асигнувань, а також за рахунок підприємств, колгоспів та радгоспів. Нові навчальні заклади обладнані хорошими меблями, сучасною оргтехнікою.

15 мільярдів — за вид на море

Якщо бути точними — то 15 мільярдів та ще й 200 мільйонів карбованців. Саме за таку до недавнього часу «немислиму» суму на проведеному в Одесі приватизаційному аукціоні продано кафетерій «Біла акація». Стартову ціну при цьому перевищено більш як у 180 разів! Вирішальну роль у тому, що від мільйонів на аукціоні перейшли до мільярдів, відіграло, безумовно, те, що об'єкт розташований у курортному місці — в Аркадії, на березі Чорного моря.

Отже, покупець, який вирішив залишитися для широкого загалу анонімним, небезпідставно сподівається, вочевидь, на швидке відшкодування таких великих витрат. Ну, а місто, придбавши комунальну власність за отаку малоочікувану суму, тепер має змогу «залатати дірку», хай хоч тимчасово, у своєму бюджеті — його дефіцит досяг на цей час 10 мільярдів карбованців.

СИГНАЛІЗАЦІЯ ПРАЦЮЄ, ТЕАТР — ТЕЖ

Резонанс

Завершуючи матеріал «Кого «кушать подано»?» («ГУ» від 26.08. ц.р.), ми обіцяли розповісти, чим закінчиться зустріч колективу столичного театру імені Франка з міністром культури України Іваном Дзюбою. Зустріч — тиждень тому — відбулася, але розповідати особливо нема чого — бо, коли зустрічаються розумні люди, то сенсацій, тим більше скандальних, як правило, не трапляється.

Так і тут. Франківці одностайно заявили про вірність своїм художнім принципам. Міністр же, хоч і сказав, що будь-яка одностайність у нього особисто викликає деяку підозру, але директивно нічого забороняти не став, як то любили робити його попередники.

Міністр, як чоловік відвертий і шляхетний, не приховав перед франківцями й того факту, що різні «сигнали» на театр імені Франка продовжують надходити до Міністерства культури. Робіть, мовляв, висновки...

А загалом — нормальна була зустріч, ділова.

Якщо й були тут сенсації — то це репертуар театру на найближчі два сезони, оголошений художнім керівником франківців Сергієм Данченком. Серед драматургів, чиї п'єси вже в роботі або плануються до постановки, названо кілька імен, які ще кілька років тому могли викликати шок у правовірного франківця. Наприклад, Іонеско і Віткаці! Крім того — Ібсен («Росмерсхольм» та «Пер Гюнт»), Гофман («Крихітка Цахес»), Леся Українка («Лісова пісня»).

Той день ознаменувався ще однією сенсацією (не наврочити б!) — в стінах театру імені Франка з'явився Валентин Козьменко-Делінде. З його іменем у цьому театрі пов'язано кілька, на мій погляд, геніальних, але нещасливих спектаклів — «Сон літньої ночі», «Прощання в червні», «Кар'єра Артуро Уї». Це було майже десять років тому. Режисер змушений був тоді виїхати до Москви, у МХАТ, потім взагалі переїхав за кордон. Ім'я тим часом стало майже легендою.

І ось Валентин — знову тут. Поки що — як гість, але є попередня домовленість, що він ставитиме на франківській сцені власну інсценізацію «Кобзаря».

І — ще одне. Оті «сигнали», що надходять до Міністерства культури, та й сам візит міністра, здається, не в останню чергу обумовлено тим, що молодий режисер Андрій Жолдак несподівано перервав свою роботу з франківцями над виставою «Слуга двох панів». Просто — пішов і не повернувся. Хто винен? Конфлікт між «юним генієм» і «реакційним театром» — ця версія виглядає надто спрощено.

Іван Дзюба запропонував помиритися.

Театр витратив на постановку Жолдака чималі кошти, тому не миритися — нерозумно.

Але Андрій Жолдак ще й досі не повернувся — бодай, щоб пояснити свою позицію.

Віталій ЖЕЖЕРА.

Фотофакт

«ФЕРМЕР» ДЛЯ ФЕРМЕРІВ

Олександрійський завод «Автоштамп» розпочав випуск унікального млина, який не має аналогів у країнах СНД. «Фермер» — така назва новинки. Він займає всього 40 кв.м., видає за годину шість центнерів продукції (три сорти борошна, два сорти висівок), обслуговують його троє робітників.

Фото Ігоря ДЕМЧУКА (Укрінформ).

Повертаючись до надрукованого

ПОЧІМ КВАДРАТНИЙ МЕТР СПРАВЕДЛИВОСТІ?

20 серпня у нашій газеті було оприлюднено заяву Ірини та Ігоря Калинців «В своїй хаті — чия правда?» Подружжя не дійшло згоди з приводу квартирного питання з міською адміністрацією і звернулося до депутатів з клопотанням провести перевірку житлового фонду в центрі міста, бо, мовляв, українці в місті дискриміновані. Остаточно це питання буде вирішено на наступній сесії міської Ради, а поки що відповідь Калинцям дали мер Львова В. Шпіцер та начальник управління обліку житла міської адміністрації Ю. Гринчишин.

Ю. Гринчишин пояснив, що управління було нещодавно покритиковане за надання квартири для кореспондента радіо «Свобода». Щоб уникнути ще однієї критичної хвилі з боку опонентів,управління вирішило цього разу виявити педантизм. Калинцям, колишнім політв'язням, запропонували взяти у запропоновану нову квартиру матір пані Ірини, яка нині проживає з ними в крихітному двокімнатному кооперативному помешканні. А стару квартиру адміністрація запропонувала продати або ж подарувати комусь із членів сім'ї. Подружжя не погодилося на такий компроміс і відмовилося від нової квартири.

Це житловий аспект проблеми. А політичні її нюанси мер прокоментував таким чином:

Звичайно, можна зробити аналіз, скільки метрів випадає на львів'ян, що проживають у центрі міста. До речі, цей житловий фонд занедбаний, багато будинків потребують негайного ремонту. А що далі? Що пропонує поважне подружжя? Когось виселити і вселити інших? Я цього робити не буду, бо немає такого закону...

Із пропозицією Калинців розглянути питання про заборону приватизації в архітектурних пам'ятках центральної частини міста мер погодився. Адміністрація шукає шляхи розв'язання цієї проблеми, бо за словами мера, у віллах, де колись були розташовані консульства і представництва, нині здебільшого проживає одна людина-вдова або ще хтось.

Усі львів'яни знають, що старі вілли, де до 1939 року проживала або працювала еліта міста, таять у собі багато таємниць. Принагідно мер Львова зауважив у своїй відповіді, що сам він з дружиною й сином також проживає у двокімнатній квартирі і що й йому не завадила б додаткова площа для робочого кабінету. Бо ж телефонують і вдень, і вночі...

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

Коротко

Конференція карпатознавців

З 1 по 4 вересня в Ужгороді проходить міжнародна наукова конференція «Культура Українських Карпат: традиції і сучасність», за участю карпатознавців з різних регіонів України, а також зі Словаччини, Чехії, Угорщини, Югославії, Німеччини, США та Канади. За словами голови оргкомітету професора П.Чучки, конференція запропонує конструктивні рішення сучасних проблем культури Українських Карпат. Планується також проведення «круглого столу» на тему «Міжконфесійні відносини на Закарпатті».

Микола ГОРВАТ.

Гуманний акт

За розпорядженням Чернігівської облдержадміністрації в Абхазію направлено 90 тонн яловичини. Вона адресована голодуючим біженцям та дітям.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

Чудотворна ікона на Волині

За рішенням собору старців у Почаєві було знято чудотворну ікону Почаївської Божої Матері — для того, щоб відновити давні традиції хресних ходів. Богослужіння з відомою іконою відбуваються в багатьох містах і селах Волині, через які пролягає маршрут хресного ходу. Закінчиться хресний хід 7 вересня цього року у Зимненському монастирі Володимир-Волинського району.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Луцьк.

Буде сік і насіння

На Олександрійському заводі «Агромаш» освоєно виробництво машини МВН-1,5, яка розмелює півтори тонни помідорів за годину і видаляє з них насіння.

Господарства можуть встановити її прямо на плантаціях. Їм залишається високоякісне насіння, якого завжди бракує навесні, а також мають високоякісний сік.

На виставці у Києві ця машина одержала високу оцінку фахівців і практиків. Тут же реалізовано її експериментальні зразки. Ціна новинки не перевищує 3,5 мільйона карбованців.

Юрій РЕПЕЙКІН.

Кіровоградська область.

ГАРТ КОЗАЦЬКОЇ СИЛИ

Традиції

Запорізьке козацтво — опора й гарант незалежності України. Молоді люди, які добровільно об'єдналися навколо цієї ідеї, дієво працюють. Уже сьогодні в Запоріжжі діє Січовий колегіум, на госпрозрахунку — окремий осавульський підрозділ, літній табір у Вільнянському районі, зміцнюються курені в Гуляйпільському, Мелітопольському та інших районах. Охороняючи цьогорічний урожай у колективних сільгосппідприємствах, запорізькі козаки заробляють первісний капітал з тим, щоб вкладати його у відродження козацьких господарств, які були надійною основою тилу війська запорозького. Це, до речі, були фермерські господарства (хоч і називалися інакше), які виникли задовго до американських.

Виношують у Запоріжжі й думку про поширення козацтва в українських селах уздовж державного кордону. Один підрозділ уже хоч сьогодні готовий виступити (якщо буде, скажімо, заклик Генеральної канцелярії Українського козацтва) на захист наших рубежів.

Що б хотіли побажати козаки? Перш за все, більшої державної програми відродження козацького стану. Адже в сусідній Росії Президент видав останнім часом два укази, що стосуються розбудови козацтва. А у нас є лише проекти документів. Слід зазначити, що в Україні козацька ідея має не просто прихильників, вона зібрала під свої прапори понад 30 тисяч чоловік, які так чи інакше беруть участь у козацькому русі.

Олександр МИХАЙЛЮТА.
Запоріжжя.

Милосердя

Радику Пилип'юку — 3 роки і 4 місяці. Внаслідок пологової травми він хворіє важкою формою дитячого церебрального паралічу. Лікування в провідних клініках України і Росії не дали ніяких результатів. Погодилась лікувати хлопчика одна з клінік в Ізраїлі. Для цього потрібно 50 тисяч доларів США. Батьки просять відгукнутися всіх, хто не байдужий до чужого горя.

Для збору пожертв відкрито рахунки у Луцькій філії акціонерного банку «Інко»: у карбованцях — 704003, МФО 303365, валютний — 070125 (для Пилип'юка В.В. на лікування сина).

Факт і коментар

Це найменше, що ми можемо зробити

За останні 5 років в Україні в автоаваріях загинуло 3,5 тисячі і поранено понад 30 тисяч дітей віком до 16 років. Щодоби на шляхах гинуть двоє і отримують травми двадцять неповнолітніх пішоходів. Дитячий дорожньо-транспортний травматизм відзначається значною тяжкістю пошкоджень, найменш сприятливими результатами лікування. Внаслідок травм понад 40 відсотків дітей залишаються каліками.

У зв'язку з цим Дитячий фонд України і Міністерство внутрішніх справ України прийняли рішення взяти під опіку дітей, що постраждали при ДТП. Ось як коментує цю подію підполковник міліції, працівник ГУДАІ МВС України Василь Гелетко:

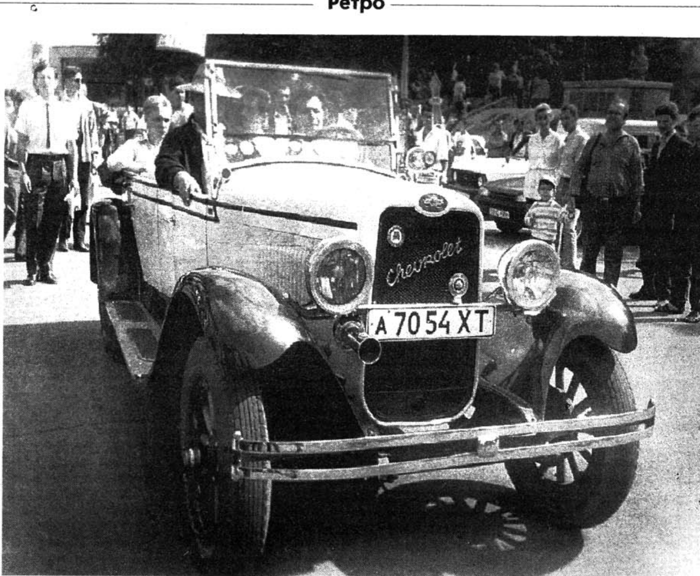
— Працівники ДАІ, роблять і будуть робити усе від них залежне для того, аби запобігти нещасним випадкам з дітьми на дорогах. Але зараз, враховуючи стан нашої економіки, медицини зокрема, враховуючи те, що багато сімей опинилися на межі бідності, Державтоінспекція вирішила підійти до розв'язання цієї проблеми з іншого боку.

Спільно з Дитячим фондом України прийнято рішення взяти під опіку дітей, що постраждали у дорожніх пригодах. Будемо надавати кошти на лікування та оздоровлення таких дітей, у першу чергу сиріт та з малозабезпечених сімей. Гроші йтимуть також на профілактичні заходи, на запобігання травматизму серед дітей на вулицях і дорогах.

Вважаю, доля дітей, що постраждали в автопригодах, має хвилювати не лише нас. Вона варта того, щоб до цієї гуманної справи приєдналися підприємства, організації, установи, комерційні фірми, громадяни. Для допомоги дітям відкриті рахунки: **№ 707802 у міській дирекції Укрсоцбанку міста Києва, МФО 322012 та валютний рахунок № 707708 у Державному експортно-імпортному банку України, МФО 322313, обидва з приміткою «Дітям, що постраждали у ДТП».** На ці рахунки вже надходять гроші. Першими перерахували кошти у сумі 2 мільйони карбованців співробітники нашого управління. Відгукнулися спільне підприємство «Віннер Форд Київ», яке виділило тисячу доларів, фінансово-промислова група «Атіка», яка надала 2 мільйони карбованців.

Кошти продовжують надходити, і я щиро звертаюся до усіх, кому не байдужа доля нашого майбутнього: давайте допоможемо нещасним дітям, які стали жертвами автопригод, не кинемо їх напризволяще.

Ретро

РАЛЛІ НА «БАБУСЯХ»

У київському клубі «Автоветеран» збираються люди, для яких автомобіль не розкіш, а захоплення. Сьогодні машину мати багатьом не по кишені. Не кажучи вже про викопні засоби пересування початку століття, на постійний ремонт яких у членів клубу витрачаються останні гроші. Але як радіють автолюбителі, коли їхні «бабусі на колесах», натужно гудучи, поволі котяться вулицями стародавнього Києва.

Фото Віталія ЛЕЩИНСЬКОГО.

Щось новеньке

Хліб — за талонами

У Гуляйполі запроваджено талони на хліб. У серпні на кожного громадянина району виділено по 18 кілограмів хліба.

— Таким чином ми зможемо зберегти ціну на буханець у межах 160—200 карбованців, — коментує нововведення представник Президента в районі Ігор Бірюков. — Здешевлення за умов зростання цін іде за рахунок компенсацій підприємств. А для того, щоб продукт харчування підприємливі люди не пускали на згодування тваринам, — запровадили місячну норму «в одні руки». До речі, хліб за вільними цінами можна купувати без обмежень.

Наш кор.

Знак біди

У Харкові знову загинули міліціонери

Надзвичайна пригода приголомшила днями харків'ян. Пізно ввечері за телефоном «02» до міліції подзвонив якийсь Віктор Шегида. Відрекомендувавшись директором однієї з комерційних фірм, він попросив термінової допомоги, пояснивши, що в його квартиру мають намір пролізти рекетири. На місце виклику прибули сержант Олег Донцов та молодший сержант Валентин Євтушенко. Піднявшись до квартири №53, в якій, за словами сусідів, проживав згаданий Шегида, сержанти, після невдалої спроби відчинити двері, натиснули на кнопку дзвінка. В ту ж мить пролунав страшної сили вибух.

Начальник УВС Харківської області генерал-лейтенант Олександр Бандурка у заяві для преси пояснив, що за попередніми даними слідства господар квартири, злякавшись нападу, заклав під двері кілограм тротилу. В момент, коли пролунав дзвінок, він знаходився в одній з найвіддаленіших від входу кімнат. Не запитавши навіть, хто подзвонив, Шегида увімкнув саморобну міну.

Працівники міліції загинули відразу. В будинку частково зруйновано 18 квартир. Порушено кримінальну справу, ведеться слідство. Директора Шегиду заарештовано. Витрати на похорони міліціонерів взяли на себе органи внутрішніх справ. Сім'ям загиблих харківський міськвиконком надав матеріальну допомогу у розмірі по 500 тисяч карбованців. Це вже далеко не перший в області за останній час трагічний випадок, в результаті якого обірвалося життя правоохоронців. Олегу Донцову та Валентину Євтушенку не було ще й тридцяти.

Микола КОСИЙ.
Харків.

Реалії

ВТРАЧАЄМО ЗВ'ЯЗОК З МОРАЛЛЮ...

У Донецькій області вже зареєстровано декілька смертей від інфаркту, спричинених тим, що у вирішальну хвилину поруч не знайшлося діючого телефонного апарата.

Лише за перше півріччя в Маріуполі вкрадено близько двох кілометрів телефонного кабеля. Не зі складів, а просто з-під землі. Зараз у приморському місті близько 200 таксофонів без трубок — зривають серед білого дня. Навіть телефонні будки крадуть — щойно поцупили 10 кабін. Їх, кажуть, ставлять на дачах замість душових та туалетів. А в сусідньому Новоазовському районі навіть стовпи на власні потреби спиляли і «транспортували».

— І ніхто не хоче із цим ганебним явищем боротися: ні органи правопорядку, ні громадськість, — сумно констатує начальник таксофонної дільниці Маріупольського міськвузла Л. Ільенко. — Не пригадую жодного притягнення «телефонних справ майстра» до відповідальності.

Юрій ДОЦЕНКО.
Донецька область.

Аварії

Земля під ногами ще не горить, але вже провалюється

У Калуші, на одній із дільниць, де проходять виробки колишньої шахти, провалилася земна поверхня. У провалля глибиною понад 10 метрів потрапив колектор, по якому стоки концерну «Хлорвініл» подають на очисні споруди. Ситуація склалася загрозлива. Руйнування колектора призвело б не лише до забруднення території, а й паралізувало б роботу багатьох підприємств міста. Однак цього не сталося. Зусиллями колективів ремонтно-механічного заводу і заводу калійних добрив концерну «Хлорвініл», а також ряду міських служб аварію вдалось ліквідувати. За кілька діб на дільниці 72 метри вони проклали нові металеві труби і направили по них стоки.

До речі, провали над виробками старої шахти у Калуші не новина. Років п'ять тому провалилась частина вулиці з будинками. Ця аварія тоді привернула увагу не лише київських, а й московських відомств. Розроблялись спеціальні програми попередження подібних ситуацій. Однак справу до кінця не довели. За прогнозами спеціалістів, колектор мав провалитись ще три роки тому. Так що аварію можна було попередити.

Василь САМАРІВ.
Івано-Франківська область.

Отакої!

Залишили без трусів

Майже на двадцять мільйонів карбованців вкрадено речей з одного зі складських приміщень на місцевому «Азоті». Не кислоти, не мінеральні добрива, а півсотні курток, 35 фотоапаратів, електродрелі, спортивні костюми, килими, кофти і всякий інший дефіцитний крам, придбаний підприємством по бартеру. Вкрадено, зокрема, й 120 комплектів чоловічих плавок (по три пари в кожному). І тепер на «Азоті» гадають, що ліпше: посилити охорону чи організувати секцію нудистів?..

Сергій МЕЛЬНИЧУК.
Рівне.

ПОСТАНОВА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

від 30 серпня 1993 р. № 676 Київ

Про внесення змін до регулювання цін і тарифів

У зв'язку із значним подорожчанням енергоносіїв, що надходять до України, та з метою відшкодування виробникам зростаючих витрат Кабінет Міністрів України **постановляє:**

1. Установити граничні розміри цін і тарифів на товари народного споживання та послуги, що надаються населенню, згідно з додатком.

2. Установити з 1 вересня 1993 р. граничний коефіцієнт підвищення тарифів на основні послуги зв'язку для потреб народного господарства (за переліком, установленим Міністерством зв'язку і погодженням з Міністерством економіки) в середньому в 2,5 раза до тарифів, що діяли у липні 1993 року.

3. Пункт 2 постанови Кабінету Міністрів України від 3 травня 1993 р. № 321 «Про зміну цін і тарифів на вугілля, електро- і теплоенергію та послуги зв'язку» викласти у такій редакції:

«2. Дозволити Міністерству економіки вносити зміни (не частіше одного разу на місяць) до тарифів на електро- і теплоенергію, що постачаються споживачам (крім населення), за умови підвищення цін на органічне та ядерне паливо більш як на 20 відсотків».

4. Визнати такими, що втратили чинність:

пункт 1 постанови Кабінету Міністрів України від 3 травня 1993 р. № 321 «Про зміну цін і тарифів на вугілля, електро- і теплоенергію та послуги зв'язку» з 1 вересня 1993 року;

граничні розміри підвищення цін і тарифів, визначені у додатку № 1 до постанови Кабінету Міністрів України від 3 червня 1993 р. № 403 «Про внесення змін до регулювання цін і тарифів» з дати введення граничних розмірів підвищення цін і тарифів на товари народного споживання та послуги, що надаються населенню, установлених пунктом 1 цієї постанови.

Прем'єр-міністр України Л. КУЧМА
Міністр Кабінету Міністрів України В. ПУСТОВОЙТЕНКО

ГРАНИЧНІ РОЗМІРИ

підвищення цін і тарифів на товари народного споживання та послуги, що надаються населенню

	Граничні роздрібні ціни і тарифи, крб.	Дата введення в дію роздрібних цін і тарифів (1993 р.)
Вугілля і вугільні брикети, тонна	24000	10 вересня
Паливо пічне побутове, тонна	60000	—»—
Гас освітлювальний, літр	200	—»—
Газ сітьовий:		
для побутових потреб (крім опалення індивідуальних будинків), куб. метр	90	1 вересня
для опалення індивідуальних будинків, куб. метр	38	—»—
Газ скраплений:		
в балонах, кілограм	450	10 вересня
з резервуарів колективного користування, кілограм	270	1 вересня
Електрична енергія, що відпускається на комунально-побутові потреби населення (за 1 кВт. год.), яке проживає:		
у сільських населених пунктах	15	—»—
у міських населених пунктах (крім будинків, обладнаних стаціонарними електроплитами і електроопалювальними установками)	30	—»—
у міських населених пунктах (у будинках, обладнаних стаціонарними електроплитами і електроопалювальними установками)	21	—»—

	Граничні розміри плати та коефіцієнти до діючих у липні 1993 р. цін і тарифів	Дата введення в дію роздрібних цін і тарифів (1993 р.)
Комунально-побутові послуги:		
послуги водопроводу і каналізації	5	1 вересня
теплова енергія для центрального опалення (за загальну площу) і гарячого водопостачання	4	1 вересня
Квартирна плата	40 крб. за 1 кв. метр загальної площі	—»—
Послуги пасажирського транспорту:		
перевезення пасажирів і багажу залізничним транспортом (крім приміських перевезень)	3	10 вересня
перевезення пасажирів міськими видами транспорту: автобусом, трамваєм, тролейбусом	20 крб. за одну поїздку	—»—
метро	30 крб. за одну поїздку	—»—
Послуги зв'язку (за переліком, установленим Мінзв'язку за погодженням з Мінекономіки)	у середньому 2	—»—

	Граничний коефіцієнт від мінімальної заробітної плати	
Місячна плата за проживання в студентських гуртожитках, включаючи користування постільними речами*		
для студентів, абітурієнтів та слухачів підготовчих відділень вищих навчальних закладів	0,04	1 вересня
для студентів та абітурієнтів технікумів	0,03	—»—
для аспірантів, докторантів, які приїздять за відрядженнями вищих навчальних закладів для складання іспитів, викладачів і працівників навчально-виховних закладів, які перебувають у відрядженнях	0,1	—»—

Примітка.

Аспіранти, докторанти, клінічні ординатори, інтерни, слухачі системи підвищення кваліфікації за користування жилою площею та комунальні послуги сплачують за ставками квартирної плати, встановленої для будинків державного житлового фонду. Для вказаних категорій проживаючих питання оплати койко-місця, якщо вони займають не окрему кімнату, а також користування постільними речами вирішується адміністрацією інституту за погодженням з профспілковою організацією, але її розмір не може бути нижчим від плати, встановленої для студентів вищих навчальних закладів. Мінсвіти, МОЗ, інші міністерства, відомства, які мають навчально-виховні заклади, диференціюють вартість проживання в гуртожитках у межах граничної плати.

	Граничні розміри рентабельності (у відсотках до собівартості)	Дата введення в дію роздрібних цін і тарифів (1993 р.)
Хліб і булочні вироби з борошна пшеничного першого і другого сортів та житнього, хліб і булочні вироби із суміші борошна пшеничного першого і вищого сортів (з кількістю борошна пшеничного вищого сорту не більше 50 відсотків), хліб і булочні вироби для діабетиків*	10	10 вересня
Борошно пшеничне та житнє*	10	—»—
Дитяче харчування*	25	—»—
Лікарські засоби і вироби медичного призначення (за переліком, що визначається МОЗ за погодженням з Мінекономіки)**	20	—»—

* Торговельні надбавки* на хліб і булочні вироби з борошна пшеничного першого і другого сортів та житнього, хліб і булочні вироби із суміші борошна пшеничного першого і вищого сортів (з кількістю борошна вищого сорту не більше 50 відсотків), хліб і булочні вироби для діабетиків та дитяче харчування встановлюються Мінекономіки, а на борошно пшеничне та житнє — Радою Міністрів Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями для всіх торговельних підприємств незалежно від форм власності.

У межах встановленого рівня рентабельності виробництва і торговельної надбавки Рада Міністрів Республіки Крим, обласні, Київська і Севастопольська міські державні адміністрації мають право зменшувати їх розмір за окремими видами (найменуваннями) цієї продукції з урахуванням місцевих умов виробництва і реалізації.

** Регульовані роздрібні ціни визначаються, виходячи з оптових цін, сформованих з урахуванням рентабельності 20 відсотків до собівартості, з доданням торговельних надбавок, граничний рівень яких встановлюється обласними виробничими об'єднаннями «фармація» за погодженням з Радою Міністрів Республіки Крим, обласними, Київською і Севастопольською міськими державними адміністраціями.

При реалізації цих лікарських засобів і виробів медичного призначення за рецептами лікарів надається знижка в розмірі 10 відсотків.

Міністр Кабінету Міністрів України
В. ПУСТОВОЙТЕНКО

ПОЛОЖЕННЯ

Про Міжвідомчий комітет України у справах Європейських Співтовариств

(Закінчення. Початок на 3-й стор.).

Заступниками Голови Комітету є за посадою перший заступник або заступник керівника: Міністерства зовнішніх економічних зв'язків України, Міністерства закордонних справ України, Національного центру реалізації міжнародної технічної допомоги Україні.

Членами Комітету за посадою є перший заступник керівника: Міністерства економіки України, Міністерства енергетики і електрифікації України, Міністерства зв'язку України, Міністерства промисловості України, Міністерства сільського господарства і продовольства України, Міністерства транспорту України, Державного комітету України з питань науки і технологій, Державного митного комітету України, Національного банку України, Державного експортно-імпортного банку України, Торговельно-промислової палати України, а також керівники інших центральних органів державної виконавчої влади України, визначені Головою Комітету.

Персональний склад Комітету затверджується Президентом України за поданням Голови Комітету.

6. На засіданнях Комітету, які проводяться в міру необхідності, але не рідше як два рази на рік, розглядаються питання діяльності Комітету та стан виконання договорів між Україною та Європейськими Співтовариствами.

7. Для оперативного вирішення питань у Комітеті можуть утворюватися галузеві комісії, персональний склад яких затверджується Головою Комітету.

8. Функції виконавчого органу Комітету здійснює Головне управління зовнішньої економічної політики та міжнародних економічних організацій Міністерства зовнішніх економічних зв'язків України.

9. Голова Комітету, його заступники, члени Комітету та співробітники виконавчих органів Комітету утримуються за рахунок коштів відповідних державних органів, де вони перебувають на службі.

10. Комітет має печатку та емблему із зображенням Державного герба України і своїм найменуванням.

І ЗНОВУ ПРО ХЛІБ НАШ НАСУЩНИЙ

Відбулося чергове засідання Надзвичайної комісії з питань агропромислового комплексу, на якому обговорено широке коло питань, пов'язаних з ходом виконання державного замовлення по поставках зерна в 1993 році.

Відкриваючи засідання, голова комісії віце-прем'єр-міністр України В. Дем'янов навів деякі найважливіші цифри, що дозволяють уявити непросту ситуацію з продажем зерна державі: за станом на 29 серпня в країні зібрано 41 мільйон тонн зерна (в тому числі майже 20 мільйонів тонн пшениці), в державні ресурси продано 12,5 мільйона тонн зерна (в тому числі 7 мільйонів тонн пшениці).

Учасникам засідання було повідомлено, що деякі області України не виконують держзамовлення по продажу державі пшениці. Серед причин такого становища — непоінформованість багатьох керівників господарств про діючі механізми уряду щодо ціноутворення та індексації, різке падіння курсу карбованця по відношенню до долара США, труднощі з пальним.

Багато критики пролунало на адресу представників Президента України та держадміністрацій Одеської і Херсонської областей, чиї господарства допустили особливо відчутне відставання щодо продажу державі зерна. У прийнятому рішенні роботу Одеської і Херсонської облдержадміністрацій визнано незадовільною. Така хибна аграрна політика, підкреслювалось на засіданні, спрямована на зрив поставок конче необхідної для України продукції, призводить до зниження фінансового забезпечення і банкрутства товаровиробників. Надзвичайна комісія з питань агропромислового комплексу зобов'язала представників Президента України в Одеській і Херсонській областях Ільїна В. О. та Мельникова О. Т. до 10 вересня ц. р. забезпечити виконання державного замовлення по продажу ранніх зернових, в тому числі поставок в держресурси пшениці для дотаційних областей.

Міністерству сільського господарства і продовольства, Міністерству економіки і Міністерству фінансів доручено терміново доопрацювати механізм ціноутворення на продукцію сільського господарства і переробної промисловості, максимально забезпечивши паритетність цін.

Прес-служба Кабінету Міністрів України.

СЕРЙОЗНО ПРО СОЛОДКЕ

Для виробництва цукру Україна має виключно сприятливі природні умови, порівняно розвинену сировинну та виробничо-технічну бази. Саме тому вона протягом багатьох десятиліть належить до найбільших у світі виробників цукру, випереджаючи такі держави, як Франція, Німеччина, США.

Особливістю цукробурякового комплексу України є те, що в минулому він забезпечував не лише потреби республіки, а й інших регіонів СРСР. У 1986—1990 роках із середньорічного виробництва (6,8 млн. т) більше половини направили за її межі.

Нині, коли одним із важливих завдань є визначення галузей виробництва, пріоритетний розвиток яких в найбільшій мірі сприятиме посиленню економічного потенціалу держави, розширенню її експортних зв'язків, виробництво цукру набуває майже такого ж значення, як для Росії добування нафти. Якщо в минулому експорт здійснювався методом централізованого розподілу і обов'язкових поставок, то тепер мова йде про «завоювання» найбільшого в світі цукрового ринку. Щоправда, для цього треба здійснити ряд організаційних та економічних заходів щодо підвищення ефективності виробництва цукрових буряків і цукру з них.

У собівартості цукру більше половини (в 1992 році—58 відсотків) припадає на сировину, тому поліпшення її якості й скорочення втрат на всіх етапах вирощування, збирання, перевезення і переробки є головним резервом підвищення ефективності виробництва. Уже в найближчі роки на ланах країни треба запровадити новітні технології, продуктивніші сорти і гібриди, повністю забезпечити посіви мінеральними добривами та вітчизняними засобами боротьби з бур'янами, хворобами і шкідниками рослин, дати селянам надійну техніку. У цукровій промисловості за рахунок удосконалення технологічних процесів та обладнання підвищити рівень виходу цукру з буряків та значно зменшити витрати пально-енергетичних ресурсів. Це тим більш важливо, бо з виробництва цукру на кожному гектарі та витратою пального Україна значно поступається більшості бурякосіючих країн.

Донедавна за рахунок різниці у світових та внутрішніх цінах вітчизняний цукор був конкурентним порівняно з імпортним. Коли ж ціни на енергоносії та основні технологічні матеріали наблизяться до світового рівня, становище зміниться. Наші заводи незабаром можуть затоваритися продукцією, а в крамницях держав близького зарубіжжя імпортний цукор буде дешевшим.

Серед комплексу заходів досить важливе значення має економічна зацікавленість бурякосіючих господарств та цукрових заводів у збільшенні виробництва цукру та його експорту. Спроби механічно перекласти відповідальність за виробництво цукру та забезпечення ним споживачів із заводів на господарства, як це має місце при створенні агропромислових систем, в ряді областей призвели до зменшення його виробництва і надходження до державних ресурсів. У 1992 році цукрові заводи Київської області направили державі 69,7 відсотка виробленої продукції, Лучанська і Саливонківська агропромислові системи відповідно 60,4 і 58,5, заводи Черкаської області — 80...

Тільки забезпечивши обопільну зацікавленість у кінцевих результатах, можна збільшити площі під фабричними буряками, підвищити їхню врожайність, якість, зменшити втрати при збиранні, зберіганні та переробці. Для цього потрібно, по-перше, провести приватизацію цукрових заводів шляхом акціонування з участю бурякосіючих господарств; по-друге, розробити таку систему розрахунку за буряки та виплати дивідендів за акціями, яка б зацікавила господарства не в отриманні максимальної кількості цукру у вигляді натуральної оплати, а в збільшенні його експорту.

Лунають пропозиції вирішити проблему збільшення виробничих потужностей шляхом будівництва невеликих цукрових заводів. Як свідчить світовий досвід, для розвинених країн характерні високі темпи концентрації цукробурякового виробництва. В США за останні два десятиліття кількість цукрових заводів скоротилася з 54 до 37. При цьому їхня сумарна потужність не зменшилась, а потужність одного підприємства зросла в 1,5 раза. В Німеччині (ФРН та НДР) за цей час кількість заводів скоротилася з 106 до 52, загальна ж потужність підприємств зросла на 28 відсотків, середня потужність одного заводу — в 2,5 раза. У Франції в 1985—1991 роках кількість заводів скоротилася вдвічі, сумарна потужність зросла більш як утричі, середня потужність одного підприємства — в 6,5 раза. Нині в світі ефективно працює чимало цукрових заводів, потужність яких в 2—4 рази перевищує найбільші підприємства України.

Зростає, хоча і повільно, рівень концентрації і цукрової промисловості України. Середня потужність одного заводу за двадцять років збільшилася на 40 відсотків. Якщо на початку 60-х років будувалися підприємства потужністю 2,5—3 тисячі тонн переробки буряків на добу, то в останні роки — вдвічі більше.

Україна — машинобудівна держава. І це дає можливість забезпечити цукрову промисловість всіма видами технологічного та загальнопромислового устаткування. Стан матеріально-технічної бази підприємств галузі вимагає прискорити виготовлення на заводах Мінмашпрому України устаткування великої одиничної потужності, в першу чергу дифузійних апаратів, бурякопідйомних насосів, обладнання для сушіння цукру, жому тощо.

І ще одне. На великих підприємствах собівартість продукції майже на третину нижча, ніж на малих. Продуктивність праці, відповідно, значно вища — не лише в основному виробництві, а й в усіх інших підрозділах, включаючи сировинне господарство.

Валерій ШТАНГЕЄВ,
генеральний директор НВО «Цукор».

Актуальне інтерв'ю

НАРОДЖУЄТЬСЯ ГІГАНТ

Міжнародний тендер (конкурс) за право споруджувати нафтоперевалочний комплекс на Чорному морі поблизу порту Південний триває. Та все ж бесіда з Бенджамином Бойссевейном, старшим менеджером австралійського «Жиро Кредит банку», який допомагає нашим урядовим структурам організовувати отой тендер і консультує їх, дещо прояснює ситуацію.

— Отож, пане Бойссевейн, як організовано тендер?

— Спочатку хотів би зазначити, що наш банк має у світі добру репутацію як один з найкомпетентніших у справі організації подібних акцій. Тому, налагодивши ділові зв'язки з Держкомнафтогазом України, ми разом з його спеціалістами швидко підготували пакет конкретних документів. Передбачили там процедуру організації, терміни проведення тендеру, вказали на бажані технічні аспекти проекту. Заклали й критерії придатності проекту до реалізації.

— Які саме?

— Перше: запропонований проект за своїми техніко-технологічними характеристиками й методами спорудження об'єкта має бути екологічно бездоганний. Друге: доступність вартості проекту для українського уряду. Третє: фінансове становище учасника тендеру, його спроможність спільно з Держкомнафтогазом України фінансувати проект. Четверте: наявність досвіду спорудження подібних терміналів. І п'яте: готовність широко використовувати на будові робочу силу й матеріальні ресурси України.

9 липня листи-запрошення до участі в тендері та згадані пакети документів ми розіслали 33 відомим компаніям світу. Уже відгукнулися 16.

— Звідки ж ці фірми?

— Три — американські, три — норвезькі, дві — французькі, а ще — з Англії, Голландії, Швейцарії, Японії, деяких інших країн. Усі вони одержали технічні завдання і нині розробляють проекти спорудження морської частини терміналу.

— А як щодо берегової, наземної частини?

— Її взяли на себе українські будівельні організації, які мають неабиякий досвід у спорудженні подібних об'єктів.

— Коли ж будуть представлені проекти і визначено переможця тендеру?

— Терміни такі: останній день подання документів учасниками тендеру — 27 серпня, а 14 вересня стане відомий переможець, тобто фірма, яка споруджуватиме термінал.

— А хто визначатиме переможця?

— Цим займуться спеціальна тендерна комісія й три експертні групи. До речі, одна з них — комплексна, незалежна — в основному з науковців Одеси, тож відстоюватиме, зрозуміло, інтереси свого регіону. Хотів би зазначити й таке: після укладення угоди на спорудження терміналу приступить до роботи третя сторона — компанія, яка постійно інспектуватиме здійснення проекту. Вона ж разом із замовником прийматиме готовий об'єкт і видасть сертифікат про те, що термінал сповна відповідатиме міжнародним стандартам.

— Як швидко може бути споруджений термінал?

— Якщо роботи розпочнуться на весні 1994 року, то вже десь у жовтні вони можуть бути завершені.

Інтерв'ю узяв
Георгій ВОРОТНЮК.

Екологія

НІХТО НЕ ВИНЕН?

То лише здається, що в Кіровограді обмаль промислових підприємств. Насправді ж їх на 10 тисяч мешканців припадає більше, ніж у Харкові чи Луганську. І за кількістю небезпечних відходів — наше місто у числі лідерів.

Раніше проблему розв'язували просто: невидиме — нешкідливе. Тож старалися не помічати могильників Мажарів. Більше того, спеціалісти переконували кіровоградців, що кислотні «гальванококтейлі» і мінеральні «Холодні ключі» однаково корисні організму. Чого варта хоча б заявка заводу імені Таратути: «Маємо для захоронення на полігоні в районі Мажарів 149 тонн чорного металобрухту».

Лише три роки тому надумали зводити підприємство з перероблення й зберігання токсичних відходів. Хоча і не без труднощів, декого переконали, що об'єкт потрібен. Відсутність матеріалів та виконавців не завадила зареєструвати дирекцію нового підприємства при міськвиконкомі, від імені якого і пробували «вирвати» детонатор екологічної бомби. До цього усі, ніби так і треба, зливали у Мажарах отруту — за чверть віку тут разом із зіпсованою землею захоронено більше 200 тисяч тонн «суміші».

Першого року шукали, що ж потрібно, другого — замовили документацію. Торік безплідно сперечалися щодо дрібниць. Не вирішили навіть головного: чий завод і хто його фінансуватиме? А інфляція швидко додає нулів, і мільйони враз обернулися мільярдами.

Бездіяльність, невизначеність, закулісні ігри всіляких контролерів змушують ініціаторів хоч сьогодні відмовлятися від рятівного заходу.

— За останні три роки нам підкинули 12.938 тонн екологічної «вибухівки», — пояснив директор заводу І. Карпов. — Тільки за сім місяців цього одержали близько двох тисяч тонн.

Знають: заборонено приймати відходи, але беруть. Їх зберігання — єдине, що дає гроші. Та й колишнє користування полігоном «розхолодило» постачальників: 20 років возили «за так», і раптом Карпов вимагає оплати. Втім, змирилися.

— Комунальникам мільярди тільки сняться! — розпалився директор. — Хотіли створити акціонерне товариство, але це безперспективно, бо асенізаторство ніколи не давало прибутків. А іноземці можуть фінансувати нас лише за умови, якщо прийматимемо і їхні токсини. На це не погоджуємось. Мінмашпром, хоч і визнає вину своїх підприємств, фінансів не виділяє.

Найлегший вихід — поставити шлагбаум перед транспортом з відходами. Природозахисники, міськвиконком дозволили не приймати у Мажарах токсини першого та другого класів небезпеки. Міська влада вчасно схаменулася: куди ж їх дівати? Накопичувати на підприємствах, у межах міста? Знову безвихідь?

— Однаково я проти накопичення відходів у Мажарах, — не здається керівник сектора обласного управління захисту природи Г. Демчишина. — Нарешті маємо, нехай і неповний, аналіз «вінегрету», що його зберігають в непристосованих траншеях. Тут уся таблиця Менделеєва. Кілька грамів «коктейлю» можуть знищити всі водойми Кіровограда.

Найпростіші аналізи, з якими, на превеликий жаль, запізнилися на 20 років, свідчать про близькість катастрофи. Тут уже можна, як мінімум, добувати нафту: в одній канаві кубодециметр «коктейлю» містить 700 грамів нафтопродуктів, в іншій — 300. Є і дещо небезпечніше. Про все поки що ніхто не скаже. Адже необхідних перевірок не проводили — вірили «писулькам» постачальників. А вони намагаються обманути, применшити небезпеку, щоб платити не мільйони, а тисячі. Зокрема, термінову «рокіровку» зробили на виробничому об'єднанні «Друкмаш», де з благословіння міськсанепідемстанції те, що вчора було стопроцентною отрутою, раптом стало невинною сумішшю третього класу.

Завод потрібен. І зволікання небезпечне. Адже в Інгулі виловили одноокиx карасів і двоголових жаб ще років з десять тому. Що буде далі?

Ю. РЕПЕЙНИК.
Кіровоград.

Хто кому суддя...

Хроніка незнищенного Укрвідеоцентру

До уваги я брав тільки документи, під якими стоять підписи впливових людей. І ось що вийшло...

БЕРЕЗЕНЬ, 1988 р.

З метою розвитку відеокультури Держкіно УРСР за розпорядженням Ради Міністрів УРСР створило у Києві республіканське виробничо-творче об'єднання «Український відеоцентр» (далі Укрвідеоцентр).

В організаційному періоді обов'язки директора Укрвідеоцентру виконував заступник голови Держкіно УРСР Лимар Іван Данилович.

Згодом уряд ліквідував Держкіно УРСР, перепідпорядкував кіновідеогалузь Міністерству культури і Лимар І.Д. став повноважним керівником Укрвідеоцентру.

ЧЕРВЕНЬ, 1990 р.

Через два роки Міністерство фінансів УРСР провело планову перевірку фінансово-господарської діяльності Укрвідеоцентру і виявило низку порушень. Кіновідеофільми, як правило, створювались в Укрвідеоцентрі з порушенням строків виробництва, фінансовими перевитратами. Більшість завершеної продукції не мала збуту і була збитковою. Не маючи власної кіновиробничої бази, Укрвідеоцентр знімав свої кіновідеофільми на кіностудіях республіки, фактично виконуючи посередницькі функції і збільшуючи таким чином накладні при створенні кіновідеопродукції втричі. А кошти, виділені Укрвідеоцентру з резервного фонду Ради Міністрів для створення виробничої бази, були витрачені на розробку кооперативами трьох звукокомплексів для обробки і реставрації кінофонограм. Але з них два комплекти вартістю 430 тис.крб. так і не були введені в експлуатацію. Проте 58,4 відсотка витрачених коштів пішли на оплату праці співробітників кооперативів. Укрвідеоцентр отримав з цієї кооперативної техніки ... 500 крб.прибутку. За результатами перевірки Мінфін склав відповідний акт і подав його до Мінкультури...

СІЧЕНЬ, 1991 р.

Через півроку Міністерство культури УРСР, порадившись з Спілкою кінематографістів, Мінфіном, Держкомекономікою і отримавши дозвіл Ради Міністрів, видало наказ про ліквідацію Укрвідеоцентру. Але цей наказ не був виконаний.

Як повідомляв у доповідній записці «Питання Українського відеоцентру» міністру культури один з його заступників, директор Укрвідеоцентру Лимар І.Д., замість ліквідації підприємства в установленому порядку, розпродав дефіцитне державне майно за залишковою вартістю приватним особам та комерційним структурам і звернувся у Державний арбітраж УРСР з позовом про визнання недійсним наказу про ліквідацію Укрвідеоцентру. Держарбітраж УРСР... позов задовольнив. Мінкультури звернулось до Генерального прокурора УРСР, який опротестував рішення Держарбітражу. Але Держарбітраж протест відхилив.

СЕРПЕНЬ, 1991 р.

У Москві стався антидержавний заколот, і Україна проголосила самостійність.

Уряд створив Державний фонд української кінематографії (Укрдержкінофонд) і перепідпорядкував йому кіновідеогалузь. Але Укрвідеоцентр залишився чомусь у підпорядкуванні Мінкультури.

БЕРЕЗЕНЬ, 1992 р.

На четвертому році існування Укрвідеоцентру у його директора почалися зміни у службовій кар'єрі: Лимар І.Д. призначається директором кіностудії «Укркінохроніка», яка була у структурі Укрдержкінофонду, і одночасно залишається директором Укрвідеоцентру Мінкультури, одержуючи дві заробітні платні. Згодом уряд ліквідував Укрдержкінофонд і знову передав кіногалузь у відання Мінкультури. Таким чином, Іван Данилович Лимар став керівником двох державних підприємств у структурі одного міністерства.

БЕРЕЗЕНЬ, 1993 р.

Через рік, за поданням нового керівництва Міністерства культури України, директор Укрвідеоцентру і директор кіностудії «Укркінохроніка» Лимар І.Д. призначається заступником міністра культури, якому підпорядковується департамент кінематографії Мінкультури.

Допрацювавши до 1 березня 1993 року вже на трьох державних посадах, Іван Данилович призначає замість себе в.о.директорів Укрвідеоцентру та кіностудії «Укркінохроніка» і переходить на роботу у міністерство. А вже 31 березня 1993 року заступник міністра Лимар І.Д. власноруч скасовує горезвісний наказ Мінкультури про ліквідацію Укрвідеоцентру, що, виявляється, діяв з 1991 року...

Відтепер, «враховуючи нагальну потребу у створенні національної відеопродукції, з метою сприяння відродженню духовності народу України, його національної гідності, патріотизму і високої громадської моралі», як сказано у наказі, Укрвідеоцентр, на балансі якого з основних засобів виробництва залишились шафа, стіл і лічильна машинка, офіційно існує у структурі Мінкультури як фільмовиробнича організація. А департаменту кінематографії доручено вирішити питання щодо фінансування творчої програми Укрвідеоцентру за державний рахунок. Десять штатних працівників Укрвідеоцентру, з яких п'ять управлінців, три інженери, один редактор і один монтажник фільмових матеріалів, тепер можуть полегшено зітхнути і братися до роботи...

ЧЕРВЕНЬ 1993 р.

Оскільки Укрвідеоцентр не був ліквідований в установленому порядку, Міністерство фінансів України перевірило його діяльність за період з 1 червня 1990 року до 1 квітня 1993 року.

Виявилось, що протягом 1991—1993 років Укрвідеоцентр під керівництвом директора Лимаря Івана Даниловича де-юре не існував, а де-факто був. Бо, повідомивши свого часу фінансові органи про ліквідацію, Укрвідеоцентр на підставі ухвали Держарбітражу продовжив господарську діяльність, не врегулювавши правові стосунки ні з Мінкультурою, ні з фінансовими органами. Це дозволило Укрвідеоцентру протягом більше двох років не подавати нікому жодних звітних документів і не платити будь-яких податків і платежів до бюджету України, заборгувавши таким чином декілька мільйонів карбованців. А такі дії згідно чинного законодавства тягнуть за собою кримінальну відповідальність керівників Укрвідеоцентру.

Фактично протягом 1991—1993 років Укрвідеоцентр діяв «на очах у всіх», але поза всіма відповідними Законами України і нормативними актами, які регламентують державну реєстрацію підприємств, порядок звітності і сплати податків та платежів до бюджету України.

Перевірка Мінфіну виявила низку інших грубих порушень фінансово-господарської дисципліни і чинного законодавства з боку керівників Укрвідеоцентру, в тому числі і незаконне ведення валютно-фінансових операцій.

Встановлено також, що Укрвідеоцентр протягом 1991—1993 років продовжував діяти як посередницька структура у кіновідеовиробництві. Тільки посередницькі послуги він тепер надавав не Мінкультури, а, наприклад, студії «Укртелефільм» (директор Мужук Л.П.) і мав з того за рахунок бюджетних коштів гарний зиск.

За результатами перевірки Мінфін знову склав відповідний акт і подав його до Мінкультури.

Затим до міністерств культури та фінансів йде пояснювальна записка І.Лимаря, в якій стверджується, що перевірки діяльності «Українського відеоцентру» були спричинені конфліктом «з Управлінням фінансування науки, освіти і культури Міністерства фінансів з приводу необгрунтованого свавільного перерозподілу коштів на фінансування програм державного замовлення кіностудій України». А отже, стверджує автор, «боротьба як боротьба, і для неї всі засоби підходять. Особливо коли врахувати, що за організаторами перевірки проглядаються й інші особи, які мають свої інтереси в кінематографії».

Хто саме «проглядається» — не сказано, але всі факти з попередніх актів спростовуються. І те, що відеоцентр не платив податки, бо винним виявилося Міністерство культури України, котре скасувало організацію-платника, котра все одно «діяла відповідно до власного Статуту». І розпродаж майна відеоцентру визнано правочинним, і сумісництво посад керівних також. І відсутність звітних документів про валютні витрати пояснюється тим, що інакше, «як взяти в борг у приватної особи», 570 доларів одержати не було можливості.

Закінчується пояснювальна так: «...мушу сказати: я працював в «Українському відеоцентрі», намагаючись зберегти цей заклад як осередок розвитку найперспективнішого напряму кінематографії. Були в моїй роботі недоліки, були помилки. Але перевіряючі Мінфіну намалювали не схожий портрет. Бог їм суддя». Нічого нового І.Лимар не додав і в особистій бесіді.

Оце і все. Дивина, та й годі.

Хроніку склав Володимир СКАЧКО.

Від «хронікера»: 26 січня 1993 року Президент Л.Кравчук підписав Закон України «Про внесення змін і доповнень до Карного і Карно-процесуального кодексів України», котрий передбачає за ухилення від сплати податків або позбавлення свободи на термін до 2 років, або виправними роботами, або позбавленням права займатися певною діяльністю чи обіймати керівні посади, або штрафом у розмірі до 100 мінімальних зарплат. Оскільки факт несплати податків мав місце і був зафіксований Мінфіном, то стає дивно, чому такі документи «гуляють» по редакціях, столах міністрів без усяких наслідків. Такі речі або караються, або спростовуються. Так є, між іншим, у всьому цивілізованому світі, і не газети в цьому винні. Останнє дописав тому, що передбачаю «протести»: мовляв, усе перекрутили...

«Заплановані» могили доби ренесансу

НА Личаківському цвинтарі у Львові з'явилася ще одна свіжа могила. 28 серпня тут поховали 18-річного Сергія Обуха з Яворова. Біографія юнака коротка: закінчив школу, навчався в профтехучилищі, готувався до служби в армії. До УНСО вступив півтора року тому і вже встиг пройти Придністров'я завдяки рекомендації старшого двоюрідного брата, бо ж віком був тоді надто юний.

Андрій Шкіль, голова Львівського обласного комітету УНА, розповідав мені, що мати Сергія попри горе і скорботу не має претензій до УНСО. Вона знала, що її син іде на війну і дала йому своє благословління. А представника СБУ, що навідався до неї з попередженням, виставила за двері. Сергій загинув смертю хоробрих: свідомо ризикуючи життям, він прикривав вогнем гранатомета своїх товаришів, що відступали. Ставав на повен зріст і викрикував: «Слава нації! Смерть ворогам!»

У Грузії з матір'ю Сергія Обуха зустрічався Едуард Шеварднадзе. Висловив співчуття і захоплення юнаком. Родини стрільців, які загинули, отримуватимуть матеріальну допомогу від грузинського уряду. Згодом їм буде вручено високі державні нагороди. У Сухумі залишилась ще одна могила стрільця УНСО. Чи буде він перепохований — невідомо. Грузини хочуть, щоб тіло героя упокоїлося на їхній землі, щоб вони могли віддавати йому шану. Цього хоче й батько юнака (вони воювали разом).

До Києва труну з тілом Сергія Обуха супроводжувала поважна урядова делегація з Грузії — шість чоловік. Та вони не змогли взяти участь у похороні.

— Не дістали квитків на 91-й поїзд до Львова, — пояснив Андрій Шкіль, — адже делегація прибула неофіційно.

Київські унсовці не змогли зарадити з квитками. У львів'ян більший вплив і авторитет. Про це свідчать хоча б поховання на меморіальному Личаківському цвинтарі, куди простим померлим давно вже нема доступу.

— Ми доглянемо могили, згодом зведемо пам'ятники, — ділився Андрій Шкіль. — Хочемо клопотати перед мерією і адміністрацією цвинтаря, аби поле № 76 віддали до нашої диспозиції, бо там будуть і інші могили.

Інші могили? Але ж воєнні дії в Грузії вже завершились. 30 стрільців УНСО перебувають там на лікуванні і реабілітації, бо в Україні вони не отримують належної медичної допомоги. Андрій Шкіль пояснив, що стрільці можуть загинути будь-де: наприклад, у Сумах чи Ужгороді. Про «заплановані» могили колега, редактор газети «Голос нації», говорив спокійно, розважливо, наче йшлося про запланований до друку матеріал.

УНА, УНСО прагнуть прищепити громадянам України силу волі і стійкість. На IX сесії УНА Андрій Шкіль говорив: «Є лише дві мети. Два полюси — для того, щоб вибирати: або доля чобота, або ганчірки, якою полірують ваксу(...) Я розумію, що сила — це ми, і вже в наших можливостях довести це решті, котрі, сумніваючись, шукають сильну руку, яка повела б їх до світлих вершин тисячолітнього панування. Зараз ми маємо добу останнього ренесансу, останнього походу».

Академік, народний депутат України Ігор Юхновський, виступаючи на конгресі українців у Львові, згадав УНСО незлим, тихим словом, оскільки Грузія, наголошував він, є важливим стратегічним партнером для України. Реакція залу була неоднозначною. Одні зааплодували, інші стенули плечима. Один із німецьких політологів після цього виступу докоряв нашим журналістам: чому преса не порушить питання перед Президентом, урядом про заборону парамілітарної структури, яка дискредитує Україну?

... У Грузії стрільців УНСО щиро шанують і люблять: «Брате, матір'ю клянуся, якщо в Україні буде щось таке, ми також допоможемо». А двоє голів колгоспів з Кахетії, розповідали мені стрільці, навіть посварилися між собою за право взяти поранених на реабілітацію.

— У мене найкращі барани, найкраще вино, — переконував один.

— Твої барани — то кури супроти моїх, — говорив другий...

«Той, хто впадає у відчай, — дезертир», — прочитала я в одній із листівок на проспекті Свободи у Львові. Не впадайте у відчай, матері, сестри, брати. Ми йдемо світлою дорогою до тисячолітнього панування. Для померлих приготовані престижні могили, для живих — шашлики з баранини і пречудове кахетинське вино кольору крові. Ваше здоров'я, панове! Хай живе доба останнього ренесансу!..

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

«Треба любити й пишатися найкращою своєю матір'ю»

ОФОРТИ
Т. Шевченко

«Бути добрим гравером — значить ширити серед громади прекрасне і повчальне, значить бути корисним людям і угодним Богові». Так розумів Тарас Шевченко своє покликання офортиста. Не всі наші громадяни знають, що свого часу Шевченка називали російським Рембрандтом, що його, як одного з найкращих граверів, було удостоєно звання академіка. У застійні часи (та й за інерцією і в наші також) це означало б високі прижиттєві блага: безплатну державну дачу, престижні замовлення, численні тиражі видань тощо. Йому ж випало побачити лишень два своїх «Кобзарі». Не вдалося навіть реалізувати звичайний житейський задум. «Поставлю хаточку, садочок кругом хатини насаджу...» — це так і лишилося нездійсненною мрією. Власного кутка у генія України не було.

Та й нині, судячи з усього, не дуже затишно Шевченкові на рідній землі. Його твори погано знають не тільки учні, а й учителі. Ідеологія тоталітарної системи свідомо дистанціювала Шевченка на п'єдестал, духовно віддаливши його від народу на цілу епоху. Який жорстокий і брутальний це був розрахунок — зробити з генія народу ідола! Гранітні, бетонні, бронзові погруддя, багатометрові, часто бездарні пам'ятники, воздвигнуті «для галочки», самотньо й сумно нагадують нам про це. Наш моральний борг перед Шевченком — неоплатний...

Й тому кожне людяне наближення до Кобзаря, прагнення зрозуміти його слово, уважними очима подивитися на «Мальовничу Україну» тішать і обнадіюють. Негучне, вдумливе осягнення творчого материка, що зветься Шевченком, — відчутний крок до національного самовідродження.

«Навчений трохи мистецтву малярства, я розпочав видання, назване мною «Мальовнича Україна». Так він писав, приступаючи до створення своєрідної мистецької енциклопедії, що мала, за його задумом, виходити окремими випусками чотири рази на рік. Було це 1843 року. Однак світ побачили лише два випуски, куди увійшли шість офортів. Є свідчення, що при арешті Тараса Григоровича було вилучено цілий чемодан офортів, які поки що не вдалося знайти. Але й те, що встигло вийти, — видатне явище нашої культури. Особисто для нього то був синівський обов'язок прислужитися «...якщо не ради добра.., то принаймні для слави імені України». Для багатьох своїх сучасників видатний художник відкрив Україну, й вони зачарувалися її красою та історією. А для наступних поколінь художників Шевченко показав шлях новаторства з пейзажному, побутовому та історичних жанрах. Моральний орієнтир на цьому шляху — неперебутня любов до рідної землі.

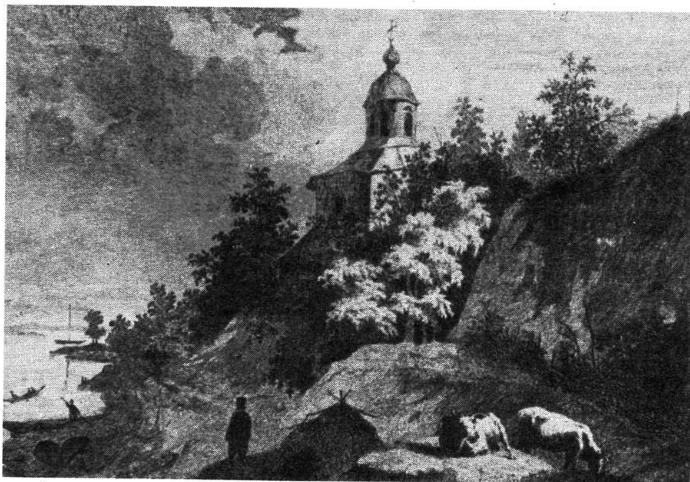
Ми можемо тепер скористатися чудовим виданням офортів Т. Г Шевченка, здійсненим виробничо-творчим підприємством «Редакція газети «Ділова Україна», якому офорти були люб'язно надані Центральною науковою бібліотекою імені В. Вернадського АН України. Видання присвячене 150-річчю виходу «Мальовничої України». Художнє оформлення Б. Бродського виконане таким чином, що кожен факсимільний офорт має в папці самоцінне значення і може бути використаний як окрема художня річ, що, без сумніву, прикрасить і малогабаритну кімнату, і добротну сільську хату чи сучасний будинок, а також шкільний клас чи студентську аудиторію. Так прямино бути, так треба, щоб Шевченко і ми йшли назустріч один одному, щоб він був завжди з нами, особливо тепер, коли нам так бракує любові до найкращої своєї матері — рідної землі.

Людмила БАРАНЕВИЧ.

На знімках: офорти Т. Г. Шевченка «Судня рада», «Видубицький монастир у Києві», «У Києві», «Казка».

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Експрес-інформація

У ЦЕНТРІ УВАГИ — ВІЙСЬКОВІ ПРОБЛЕМИ

У Тбілісі з робочим візитом перебував міністр оборони Росії П. Грачов. Під час його зустрічі з Е. Шеварднадзе обговорювалися питання військових відносин, зокрема проблеми охорони спільного кордону в межах колишнього СРСР. Коментуючи переговори, Е. Шеварднадзе заявив, що сторони досягли згоди з усіх питань.

ПРИКОРДОННИЙ КОНТРОЛЬ СТАВ ЖОРСТКИМ

Для забезпечення охорони економічних інтересів Росії адміністрація Псковської області встановила прикордонну смугу завширшки 5 кілометрів у районах, які межують з Латвією і Естонією. Відтепер для в'їзду на режимну територію немісцевому населенню потрібен спеціальний дозвіл прикордонників.

ЩО ХВИЛЮЄ УЗБЕЦЬКИЙ ПАРЛАМЕНТ

Розпочалася чергова сесія Верховної Ради Узбекистану. Парламентарії розглядатимуть проекти законів державного будівництва, юриспруденції, економіки. Обговорюватиметься і проект законодавчого акта про перехід узбецької писемності на латинську графіку. У разі його ухвалення відбудеться четверта у цьому столітті зміна у написанні узбецьких літер. В узбецькому правопису вживалась арабська, латинська графіка, а після революції — кирилиця.

ДО ЦИВІЛЬНИХ ТРЕБА СТАВИТИСЯ МИРОЛЮБНО

Ворогуючі сторони у Боснії погодилися обмінятися полоненими. За даними Міжнародного Комітету Червоного Хреста, у сорока дев'яти таборах, розташованих у зоні конфлікту, утримується понад 400 в'язнів. Представники комітету стурбовані, що полонених упродовж кількох місяців не реєструють. Це дає підстави зробити висновок, що ніхто не повідомляє точних даних про кількість в'язнів. Тобто полонених можуть страчувати на власний розсуд, без суду і слідства. Голова бєлградського представництва Комітету Червоного Хреста зазначає, що у цій війні до в'язнів ставляться гірше, ніж у будь-якому конфлікті. Він також сказав, що в ході «етнічних чисток» затримано тисячі цивільних осіб і що проти них в основному спрямовано більшість бойових операцій.

НОВА ВІЙСЬКОВА ДОКТРИНА АМЕРИКИ

Понад 20 мільярдів доларів буде заощаджено завдяки зміні пріоритетів у обороні країни. Міністерство оборони США оприлюднило нову військову доктрину. За нею відбуватиметься скорочення військових програм. Міністр оборони Л. Еспін сказав, що п'ятирічний план передбачає створення нечисленних, мобільних та ефективних збройних сил, які широко застосовуватимуть досконалу техніку й технологію.

ДОПОМОГА ПАЛЕСТИНЦЯМ

Скандинавські держави погодилися надати 125 мільйонів доларів допомоги населенню окупованих територій сектору Газа і Західного берегу ріки Йордан. Про це оголошено на зустрічі міністрів закордонних справ Норвегії, Данії, Фінляндії, Швеції та Ісландії. А тим часом Франція звернулася до Європейського Співтовариства з пропозицією розглянути можливість надання допомоги новим органам палестинського самоврядування у секторі Газа й Ієрихоні.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

РОСІЯ — «ІМПЕРІЯ БІРШТЕЙНА»?

Скандал

Жодного дня без скандалів у політичному житті Росії — це вже, по-моєму, певний стиль тутешнього життя. Однак нинішній, що назрівав декілька місяців і нарешті вибухнув, перевершив усі попередні. Все почалося з одкровень бізнесмена Дмитра Якубовського, який нині безбідно живе за океаном. Цей громадянин, мало кому до певного часу відомий, потряс світ одкровенням: корупція у найвищих ешелонах влади Росії досягла фантастичних розмірів.

На свою біду російські політики одразу ж почали з'ясовувати між собою, хто ж «видатніший». Звинувачення посипалися як з рогу достатку. Особливо після відомого виступу в парламенті віце-президента Руцького з його «валізами компромату». Силу вибухової хвилі не міг тоді передбачити й авіатор, який все вище й вище піднімається драбиною політичної кар'єри і серйозно мріє про космічний старт у президенти. Люди Єльцина виловили і його прізвище серед причетних до незаконних рахунків в іноземних банках.

Однак драматичною кульмінацією викриттів, які ринули слідом, стало визнання факту: всі вони пов'язані так чи інакше з іменем однієї людини та діяльністю однієї фірми «Сіабеко». Назва ця складена з перших літер імен дітей власника, а також скорочення від «Бірштейн і компані». Саме з паном Бірштейном, який народився 1947 року у Вільнюсі й дослужився до директора текстильної фабрики в рідному місті, пов'язані не бачені раніше скандали.

Борис Йосипович Бірштейн був одним з перших «брежнєвських соколів», що випурхнули до Ізраїлю ще на самому початку сімдесятих із соціалістичного гніздечка. Однак маленька близькосхідна країна була для нього надто скромним полем, і Бірштейн, отримавши ще й канадське громадянство, розпочав активну діяльність в багатьох регіонах світу. Причому, «Сіабеко» абсолютно нічого не виробляла, а лише купувала й перекуповувала. На Заході з таким активом довго не протримаєшся: Бірштейн повертається до рідних пенатів. Але вже у якості «тамтешнього» бізнесмена. З 1985 року починається його активне проникнення на радянський ринок, пошук знайомств у найвищих ешелонах влади, серед співробітників КДБ та «вождів» військово-промислового комплексу. А до початку останнього року існування СРСР Борис Йосипович уже мав особисте сприяння самого Миколи Кручини — керуючого справами ЦК, що загинув після путчу за вельми таємничих обставин. За твердженнями багатьох впливових засобів масової інформації, «Сіабеко» була вибрана для «відмивання» грошей КПРС, переправлених за кордон. А сам Бірштейн, користуючись практично необмеженим довір'ям, розгорнув мережу своїх представництв на території колишнього СРСР. Причому, заснував і в Україні спільне підприємство з АвтоЗАЗом. Останнє, як і всі інші, нічого путнього створити не змогло. А стратегічною метою «Сіабеко» стала монополізація всіх зовнішньоторговельних операцій з природними ресурсами країн СНД. Саме тому Борис Йосипович не скупився на обіцянки й подарунки можновладцям. Першим це зрозумів Президент Киргизстану Аскар Акаєв, який зробив Бірштейна своїм радником з міжнародних справ. Після серії економічних провалів країни на зовнішньому ринку Акаєв розірвав всі контакти з «Сіабеко».

Нині декотрі оглядачі в Москві доходять до страшних узагальнень на кшталт того, що їх країна стала «імперією Бірштейна». Навряд чи це так, однак абсолютно очевидно — поява на світ нових матеріалів, пов'язаних з діяльністю «Сіабеко», допоможе викрити ще немало фактів корупції у найвищих ешелонах державної влади РФ.

Лілія ГЕОРГІЄВА.

Москва.

Фотофакт

СТАЛОСЯ ТЕ, НА ЩО СПОДІВАЛИСЯ ДАВНО

Така основна думка панувала в литовських засобах масової інформації в той день, коли остання російська військова частина залишила територію Литви. Міністр охорони краю А. Буткявічюс на офіційній церемонії, яка відбулася в будинку парламенту, доповів Президенту А. Бразаускасу, членам сейму і уряду про те, що виведення військ повністю завершено. Лідер Народного фронту В. Ландсбергіс сказав, що «цей день є знаменною подією в житті литовського народу». Водночас, деякі урядовці шкодують, що Литві все ж таки не вдалося дійти згоди з Росією щодо компенсації за перебування військ на литовській території.

На знімку: виведення російської армії з Литви відбувалося організовано і урочисто.

Фото ІТАР—ТАРС.

Реалії

ПОЛІТБЮРО ЗІБРАЛОСЯ... В ТЮРМІ

У тиранській в'язниці відбуває покарання 72-літня Неджміе Ходжа. Дружину колишнього албанського диктатора Енвера Ходжі засуджено до однорічного ув'язнення за зловживання владою та державними коштами. Йдеться про 75 тисяч доларів. «З Енвером ми жили трошки краще, ніж прості люди», — каже пані Неджміє. Очевидно, на тлі того, до чого нині докопалися слідчі, згадана сума й справді незначна.

Наприкінці серпня в Тирані арештували все колишнє політбюро на чолі з 68-річним Рамізом Алія, який після смерті Енвера Ходжі в 1985 році очолив партію і державу. Рік тому, коли демократична опозиція перемогла на виборах, Алія пішов у відставку. Однак за час перебування при владі, особливо після того, як наприкінці 80-х років «ніжні революції» (окрім Румунії) охопили так звані соціалістичні країни, він привласнив собі стільки, що власті змушені були звинуватити його у зловживанні державними коштами в особливо великих розмірах. Разом з ним у слідчому ізоляторі сидять всі «колишні» — міністр оборони, секретар з ідеології ЦК КПА, міністр сільського господарства та інші члени політбюро. Ще раніше власті арештували Фатоса Нано та Вільсона Ахметі, які були прем'єрами у 1981-91 роках.

Напевно, читачі «Голосу України» пам'ятають телевізійні кадри дворічної давності, коли албанці хто як міг діставалися до сусідніх Італії, Греції. За деякими даними їх лише в Італії було більш як 40 тисяч. Щоб не мати клопоту, більшість з них італійські власті відправили назад додому й вирішили надати Албанії гуманітарну допомогу. Так ось значну частку тієї допомоги і привласнили колишні лідери. Причому не тисячі (як у випадку з Наджміє Ходжою), а мільйони доларів.

Слідчі вважають, що арештована група — це лишень надводна частина айсбергу. На волі залишилося чимало колишніх партійних функціонерів, вину яких поки що не можна довести. На думку одного албанського бізнесмена, в країні є кілька десятків доларових мільйонерів, серед яких переважно ті, хто в комуністичні часи був при владі. Скажімо, Хісен Шаху — в минулому чиновник в міністерстві зовнішньої торгівлі. Нині він власник одного з найкращих в Тирані кафе «Європа». Або племінник шефа охорони Енвера Ходжі, який зараз володіє мережею магазинів у столиці.

Цими днями інформаційні агентства повідомили, що італійські власті знайшли 40 албанців в... холодильнику албанського риболовного судна. Їх відразу ж повернули додому.

Спартак ТОЛОКА.

Освіта

ПРОДОВЖИТИ НАВЧАННЯ В АМЕРИЦІ — РЕАЛЬНО

Як повідомило редакцію посольство Сполучених Штатів в Україні, розпочався третій тур конкурсу на стипендію імені Едмунда Маскі. Охочі продовжити освіту в американських університетах у галузях менеджменту, економіки, юриспруденції і державного управління можуть взяти участь у тестуванні. До уваги братиметься високий рівень академічних знань, володіння англійською мовою, професійна кваліфікація та організаторські здібності в даній галузі.

Конкурс за умовами його організаторів проводитимуть для громадян України або громадян інших нових незалежних держав, які проживають на її території і котрим не більш як сорок років.

Докладнішу інформацію щодо умов конкурсу можна отримати у Київському держуніверситеті (вул. Володимирська, 60, кімнати 218—219) або зателефонувавши (225-71-82).

Анкети для добору учасників конкурсу видаватимуть за вказаною адресою. Посольство США в Україні анкетами не забезпечує.

Гортаючи зарубіжну пресу

Американська газета «Армі таймс» опублікувала статтю військового спеціаліста Дж. Локвуда, який викладає точку зору, з якою цікаво буде ознайомитися нашим читачам.

ЧАС ЗРОБИТИ ВИБІР

Незважаючи на останні кроки адміністрації Клінтона, аби переконати Україну відмовитися від ядерної зброї, зрозуміло, що багато офіційних осіб США все ще не повністю розуміють погляди України і Росії на цю проблему.

Після запізнілого усвідомлення, що тиск на Україну з метою примусити її віддати ядерну зброю Росії лише зміцнює проядерні настрої в українському парламенті, посол з особливих доручень Строуб Телботт нещодавно побував у Києві з метою «зняття особливого наголосу» з ядерної проблеми шляхом розвитку відносин з Україною в інших, менш суперечливих сферах. Проте це зрушення в політиці США щодо України матиме наступні наслідки, на які США не розраховували:

— Зняття особливого наголосу з проблематики ядерної зброї являє собою зовнішньополітичну перемогу для України. Не піддаючись тиску з боку США і Росії щодо виконання положень Договору про скорочення стратегічної наступальної зброї і Договору про нерозповсюдження ядерної зброї без одержання відповідної компенсації, Україна змусила Сполучені Штати змінити свою жорстку позицію. Україна повністю усвідомлює значення ядерної зброї як ознаки національного престижу і засобу політичного примусу. Вона розглядає ядерну зброю як головного гаранта незалежності проти зростаючого, на її думку, російського «імперіалізму». Таким чином, будь-яка спроба Сполучених Штатів примусити Україну віддати ядерну зброю неодмінно зміцнюватиме рішучість України залишити її у себе.

Зовнішньополітична команда Клінтона, здається, ще не усвідомила, що багато країн не вважають контроль над озброєннями і роззброєння як саму по собі гідну мету. Фактично ж, добре це чи погано, ми є єдиною країною, яка, здається, справді у це вірить. Для багатьох представників «неядерного» світу створення власного ядерного потенціалу все ще вважається легким засобом для підняття політичного впливу і престижу за відносно невелику плату.

— Російські ультранаціоналісти розглядатимуть зміну в політиці США щодо України як загрозу статусу Росії як «великої держави». За конфліктом між Україною і Росією з приводу ядерної зброї приховується більш широка боротьба між двома діаметрально протилежними політичними цілями: збереження незалежності України, з одного боку, і відновлення Російської імперії — з другого. Навіть Борис Єльцин у промові в російському парламенті у листопаді 1992 року заявив, що «авторитет Росії як великої держави» базується «на тому, що її збройні сили мають ядерну зброю». Отже, російські ультранаціоналісти, які бажають відновлення колишньої радянської імперії, природно вважають володіння всією ядерною зброєю основною передумовою для досягнення цієї мети. Як ядерні держави, Україна і Казахстан могли б завадити імперським планам Росії.

Схвалюючи політику Росії щодо передачі всієї ядерної зброї колишнього СРСР під контроль Росії, адміністрація Клінтона фактично підтримує відтворення в кінцевому рахунку Російської імперії. Ті, хто стверджує, що Єльцин, цей удаваний символ російської демократії, ніколи не підтримає кроків по реставрації Російської імперії, повинні пам'ятати, якою нестійкою є насправді його політична база. Вони повинні також усвідомити, що наполягання Єльцина на контролі над усією колишньою радянською ядерною зброєю повністю гармонує з поглядами «відтворювачів імперії» в російському парламенті. На даний момент будівництво імперії просто стоїть нижче у списку пріоритетів Бориса Єльцина порівняно з економічним відродженням і забезпеченням власного політичного майбутнього.

Сполучені Штати у кінцевому рахунку повинні зробити вибір між Україною і Росією, які прямують до конфронтації з проблеми ядерної зброї. Змінивши свою ядерну політику щодо України і не міняючи підтримку прагнення Росії контролювати всю ядерну зброю, адміністрація Клінтона ускладнює і без того небезпечну ситуацію. Мета України по збереженню політичної самостійності несумісна з метою Росії по відродженню своєї імперії. Ці розбіжності не можуть бути врегульовані лише дипломатичними засобами. Якщо пустити ці події на самоплив, Росія в кінцевому рахунку розв'яже війну з Україною для відстоювання свого права на відтворення імперії, особливо у випадку, якщо Єльцин буде усунутий. Нейтральна позиція США дасть зелене світло війні будь-якому ультранаціоналістичному режимові, який захопить владу в Росії.

Але якщо нейтралітет не є прийнятним курсом для Сполучених Штатів, то неприйнятним є і продовження підтримки прагнення Росії мати контроль над всією ядерною зброєю колишнього СРСР. Твердження, що контроль Росії над ядерним арсеналом необхідний для запобігання розповсюдженню ядерної зброї, не співпадає з уявою багатьох країн третього світу про те, що володіння ядерною зброєю додає престижу. Якщо Сполучені Штати продовжуватимуть підтримувати претензії Росії на володіння всім ядерним арсеналом, Україна і Казахстан одержать могутній стимул для співробітництва з державами, які мріють стати ядерними, обіцяючи їм допомогу у створенні незалежного ядерного потенціалу. Насправді ж, політика США швидше сприятиме розповсюдженню ядерної зброї, аніж запобігатиме йому.

Адміністрація Клінтона не може дозволити собі прикидатися другом як України, так і Росії, не створюючи при цьому загрози миру в Євразії. Якщо Сполучені Штати дійсно бажають сприяти демократії — або, принаймні, стабільності — у відносинах між колишніми радянськими республіками, вони повинні усвідомити ту реальність, що в довгостроковому плані більшою гарантією для миру є підтримка незалежності України, а не возз'єднання Російської імперії. І якщо Президент Клінтон спроможний усвідомити цю реальність і діяти рішуче, його найбільшим внеском у справу демократії, свободи стане не ведення війни, а її відвернення.

ЯК ГРІМ З ЯСНОГО НЕБА

(Закінчення. Початок на 1-й стор.).

Важко відмовити Р. Хасбулатову в логіці: нинішній указ, безсумнівно, «розвідка боєм» з боку Б. Єльцина. Як піде, як сприймуть політики і народ таке рішення, що явно виходить за рамки діючих законів Росії та повноважень, наданих Президентові? Судячи з перших відгуків, народ поставився до усунення О. Руцького досить спокійно. Заводи не зупинились, шахтарі роботу не покинули. Мало того, незалежна профспілка гірників Кузбасу підтвердила, що вона віце-президента так само не підтримує.

Що стосується В. Шумейка, то в історії з ним Б. Єльцин діє безпрограшно. З одного боку, зрозуміло: Володимира Пилиповича можуть у будь-який момент повернути в його кабінет. А з другого, за несприятливого для нього розвитку подій, — принести в жертву. Тим більше, що звинувачення на його адресу висувається серйозне. Але про підготовку цієї президентської акції, з усього видно, В. Шумейко знав заздалегідь. Бо ж іще до опублікування указу він провів прес-конференцію, де повідомив про своє прохання попроситися в тимчасову відставку, щоб довести свою невинуватість у пред'явлених О. Руцьким звинуваченнях.

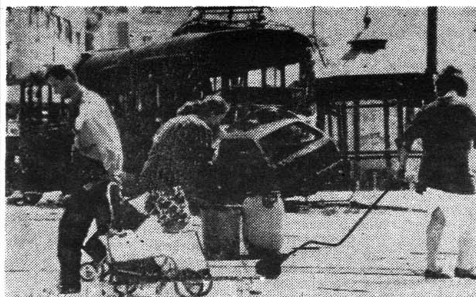
А віце-президента указ застав у найнесподіванішій для нього момент. Він настільки звикся з «історичною» роллю викривача свого патрона і з можливістю в гарячі моменти сховатися за товстими стінами «білого дому», організувавши там «кругову оборону» при допомозі астаф'євих, константинових і пудовкіних, що у перший день навіть не зміг адекватно відреагувати на указ.

Так, законодавство північного сусіда, як і наше власне, дране і вимагає серйозних змін. Молоді держави, що виникли на руїнах величезної імперії, потребують формування всіх необхідних політичних інститутів. Тому навряд чи варто було б серйозно ставитися до того чи іншого указу (адже це внутрішня справа сусідньої держави), якби не непередбачуваність у стилі російської політики. Але така реальність, а значить, і нам слід уважно придивлятися до того, що відбувається в Москві, а українським лідерам — робити відповідні висновки.

Лілія ГЕОРГІЄВА.

Москва.

Погляд

ПОКИ ПОЛІТИКИ ВІДСТОЮЮТЬ ПРИНЦИПИ...

У ході останнього раунду переговорів між лідерами ворогуючих боснійських сторін знову далися взнаки суперечності щодо територіального поділу країни. Лідер мусульман А. Ізетбегович відмовився погодитися з проектом, за яким більша частина території країни відійде сербам та хорватам. Однак, міжнародні посередники вважають, що, враховуючи ситуацію на театрі воєнних дій, запропонований план — це найкращий варіант, на який може розраховувати мусульманський уряд Боснії. І прем'єр А. Ізетбегович погодиться із запропонованим планом територіального поділу Боснії за етнічним принципом.

А тим часом у столиці Боснії склалася драматична ситуація: більш як місяць її населення потерпає від нестачі електроенергії, води, продовольства.

На знімку ІТАР—ТАРС: мешканці Сараєва набирають у пластмасові каністри питну воду.

Добре слово й терористу зрозуміле

Підтверджує сказане досвід боротьби зі злочинцями, що «спеціалізуються» на захопленні заложників. Точніше, не власне боротьба, а форми ведення переговорів, після яких терористи йдуть на поступки владі, звільняючи заложників. Вміння знаходити спільну мову з опонентом надзвичайно важливе не лише в екстремальних ситуаціях. Навіть переговори зі страйкарями вимагають дотримання певних, непомітних на перший погляд, канонів. Цими питаннями на Заході й у США займаються багато наукових центрів. А в нас донедавна проблемами конфліктології цікавилося досить вузьке коло осіб.

І ось нарешті з нинішнього навчального року в Українському інституті міжнародних відносин при Київському університеті запроваджено нові дисципліни: теорія переговорів, конфліктологія, паблік рілейшенз. Їх викладатимуть студентам, які навчаються за фахом «міжнародна інформація». Потреба у таких фахівцях велика, тому в перших числах вересня проведуть співбесіду для зарахування одразу на другий курс з даної спеціальності. Однак і вимоги до студентів серйозні: за плечима, як кажуть, треба мати мінімум два курси вузу, знати ЕОМ, володіти іноземними мовами.

Сподіваємося, що в недалекому майбутньому у нас буде створена і своя школа з теорії переговорів.

Георгій ПОЧЕПЦОВ.

Власкори повідомляють

Мінськ

«ФІЛІПС» У БІЛОРУСЬКІЙ АРМІЇ

Незабаром, з усього видно, деякі частини білоруської армії будуть оснащені телефонною апаратурою фірми «Філіпс». Переговори про це відбувалися в Мінську минулого тижня. Німецькі спеціалісти обіцяють поставити в Білорусь кілька АТС, а також навчити у ФРН білоруський обслуговуючий персонал.

Віктор ХОРОШКО.

Вільнюс

ПРИЇХАТИ ДО ЛИТВИ СКЛАДНІШЕ, НІЖ ДО ПОЛЬЩІ

Днями уряд Литви прийняв постанову, згідно з якою жорсткішають правила в'їзду в країну громадян із СНД, а також Грузії, Азербайджану та Молдови. З 1 жовтня вони зможуть приїхати в Литовську Республіку тільки з діючими за кордоном закордонними паспортами своєї держави. А з 1 листопада для громадян цих держав буде введено і візовий режим.

Тимчасово, до 1 листопада, жителі Калінінградської області зможуть прибути в Литву з внутрішніми паспортами своєї держави, де є відмітка про постійне місце проживання.

Надія ДОРОНІНА.

СУЧАСНІ ПАГАНЕЛІ,

або Фантазія французьких географів на українську тему

ГЕОГРАФІЧНІ відкриття Жуль-Вернівського Паганеля виявилися не єдино оригінальними в пошукових роботах французьких учених. З'ясовується, що не тільки за часів Жуля Верна і не лише до Патагонії було далеко з Франції, а й нині не ближче від Франції до кордонів екс-СРСР. Французьке видавництво «Ашет» в серії «Освіта» випустило книжку з географії, де один з розділів присвячено «демократизації в колишньому СРСР». Солідні, титуловані у Франції автори — Крістіан Дефебр, Жан-Люк Картон і Марі та Ален Десплешен — відкривають дуже цікаву сторінку в нинішній політичній географії України.

Книжка побачила світ 1993 року. У розділі загальних даних про колишні радянські республіки сказано, що Україна утворилася в 1917 році, проголосила незалежність 16 липня 1990 року і остаточно підтвердила її... 8 грудня 1991-го. Очевидно, французькі вчені на відміну від керівництва своєї держави не квапилися визнати Україну після результатів Всенародного референдуму. Їм потрібне було ще й рішення про утворення СНД, щоб остаточно впевнитися — СРСР не існує, отже, Україна може вважати себе незалежною.

Але це лише початок «сенсаційного» наукового відкриття. Автори пропонують учням розфарбувати різними кольорами... республіки України: одним кольором ті, які проголосили власну автономію, іншим — ті республіки, що бажають приєднатися до Росії. Розділ про Україну так і називається: «Федералізм або небезпека вибуху: приклад — Україна». Отже, учні дізнаються, що Україна — федеративна країна, складається вона з 13 автономних республік. Деякі з них, як уже сказано, вимагають возз'єднання з Росією, Донбас, наприклад, (ось тут історичні знання напрочуд точні), був від 30 січня до 19 березня 1918 року Донецько-Криворізькою Республікою і хоче нею знову стати. Ті ж самі настрої у Харкові, Закарпатті. Звідки ж такі «достовірні» відомості про нашу державу? Автори посилаються на газету «Московские новости» за 3.11.1991 року, де надруковано статтю «Федерація чи унія».

Ось такі парадокси. Те, що в московській газеті розглядається як один з можливих варіантів адміністративної побудови незалежної України, французькі автори трактують як факт. Можна було б поіронізувати над «глибокими знаннями» цих учених, якби не сумна обставина: Франція до цього часу все ще перебуває в полоні традиційного русофільства. Тому й досі сліпо орієнтується на російську інформацію, російські джерела, не розуміючи, що вони, відомо з яких причин, багато в чому викривляють нове явище на геополітичній карті світу — незалежну Україну. Наша ж держава ще не має широкої мережі кореспондентських пунктів за кордоном, українські мас медіа майже безсилі перед «дружніми послугами» акредитованих у багатьох країнах світу російських колег.

Ось так і з'являється на світ Божий дезинформація, чергова «небезпека вибуху». Смішно говорити про вибухонебезпечність в Україні, коли саме в Росії протистояння комуністів, націоналістів і демократичних сил набуло більш ніж гострого характеру. Варто тільки згадати недавню ситуацію в російському парламенті, його конфронтацію з Президентом Єльциним. Смішно говорити про розпал націоналізму в Україні, коли «супер-інтернаціоналісти» миряться з відвертим антисемітизмом і расизмом російського товариства «Пам'ять». Але це нам смішно. У Франції про це майже нічого не знають.

Від спокою і виваженості в незалежній Україні сьогодні багато в чому залежить і спокій в Центральній Європі. Без перебільшення, наша незалежна держава, яка стримує агресивні наміри деяких російських кіл, — один з важливих гарантів європейської безпеки. Та й для самої Росії, охопленої численними етнічними конфліктами, спокійний кордон з доброзичливою Україною — насамперед допомога, підтримка в скрутній ситуації, а не загроза.

Хвилює Захід і проблема ядерного озброєння України. Ажіотаж навколо цього питання також уміло підігрівається нашим північним сусідом. Цікаво, чи інша країна, та ж Франція, наприклад, погодилася б віддати свою ядерну зброю безплатно або за безцінь іншим державам? Навіть учні здивувалися б, якби їм довелося розв'язувати приклад з такими дивними умовами. Дорослі ж політики, маститі вчені щиро нарікають на «агресивну» Україну.

Та повернемося знову до географії. В тому ж 1918 році існувала Кубанська Народна Республіка, яка хотіла приєднатися до України. А в період Далекосхідної Республіки (20—22 рр.) українці, яких переселили сюди свого часу, ставили питання про українську автономію на Далекому Сході. Таких прикладів можна навести принаймні ще кілька. Але «географічних відкриттів» ми з того не робимо, наш парламент не оголошує Донську річкову флотилію власністю України. Ми розуміємо важливість дружніх, мирних відносин між країнами, і сусідами насамперед.

Коли в СРСР переслідували за вільнодумство, Європа виступала поборником прав людини. Нині, коли ситуація змінилася на краще, вона часто забуває про права народів на незалежність. Орієнтація на Росію затьмарює очі не лише вченим-географам.

Автори згаданої на початку книжки рекомендують учням для кращого вивчення предмета поповнювати свої знання про Україну з преси. Хотілось би, щоб шановні вчені перш ніж вимагати знань від учнів, зайнялися самоосвітою і самі звернулися до преси. Бажано до об'єктивної. Напевно, там вони знайдуть багато нового й цікавого. Як свого часу Паганель. І так само, як він, будуть здивовані відкриттями. Зокрема, тим, що написані ними розділи, присвячені великій європейській країні, за територією рівній їхній, — суцільна фантазія на українську тему. Ах, цей Жуль Верн!

Юрій ПОКАЛЬЧУК.

«НІЧИЙНІ» ПОКІЙНИКИ

Соціальний зріз

Жив собі дідусь. Скромно, тихо, останнім часом — самотньо. Коли помер, не зразу хоч комусь стало про це відомо. Але що людини не стало, однак, не можна не помітити. Відвезли дідуся до моргу.

Співробітники відділу експертизи трупів Луганського обласного бюро судово-медичної експертизи, як і належить, виконали свою копітку роботу, визначили причину смерті. Знайшли родичів дідуся. Але не їдуть ті по його тіло. Минає день, два, три... Навіть міліція не в змозі умовити родичів поховати покійника. Примусити не має права. Так і припадає памороззю тіло дідуся у спеціальній холодильній камері. І хто знає, де тепер душа покійника, котрого не поховали.

А ось у померлої бабусі відразу знайшлися два сини. Приїхали до моргу, взяли відповідний документ, за яким можна одержати грошову допомогу на поховання, горілку на поминки тощо. І — все. Як кажуть, і були такі... Забирати тіло бабусі з моргу ніхто не прибув.

Чи це єдині випадки?

— На жаль, ні, — каже завідувач відділу експертизи трупів Анатолій Леонідович Туревич. — Останнім часом почастішали випадки, коли покійники залишаються в морзі, хоч і як це страшно чути, незатребуваними. За півроку «через нас» пройшло таких 56, невідомими з них виявилися тільки 18. Частина з померлих не мала родичів. А близькі інших вчинили так само, як оті два сини бабусі Козлової або дружина померлого недавно чоловіка... Приїхали до нас по довідки, одержали грошову допомогу, горілку і т. ін. Та по тіла померлих не з'явилися.

— Що ж виходить? Вони привласнили державні гроші незаконно? А ми перед ними безсилі?..

— Довідки родичам ми зобов'язані дати, райвиконкоми згідно з ними — допомогти грішми. Виконком, звичайно, може звернутися з позовом до суду на таких родичів. Але хто сьогодні гаятиме час, псуватиме нерви за 67 тисяч карбованців?

— Чим мотивують родичі свою відмову забирати тіло померлого з моргу?

— Здебільшого тим, що немає грошей на поховання. Але вони часто далеко не злидарі. Якось три дні в морзі лежало тіло однієї бабусі. У її дочки, що мешкає в одному з райцентрів області, «совість» заговорила тільки тоді, коли я тричі зателефонував до міліції, а міліція щоразу соромила дочку. І що ж: з'ясувалося, вона — цілком забезпечена людина, має два приватні будинки, автомашину...

— Якщо покійника з моргу не забирають, як і хто його ховає?

— Раніше було складно. Ми робили спроби «достукатися» до ЖЕКів, вуличних комітетів, керівників підприємств, де проживав чи працював покійний. Не завжди у тих знаходилися «зайві» гроші. Тепер проблем значно менше. Згідно з рішенням Луганського міськвиконкому райвиконкоми в разі потреби негайно перераховують відповідні суми до нас. І ми, що подієш, проводжаємо «нічийного» померлого в останню дорогу.

— У вас особлива робота. Що вимагає і глибоких медичних знань, і великої психічної напруженості. Чи є належні умови для праці?

— Приміщення у нас хороше — побудоване за типовим проектом, сучасне. Головна наша біда в тому, що маємо тільки одну холодильну установку, камера якої розрахована лише на десять, як ми кажемо, об'єктів. А цих об'єктів, наприклад, за червень до нас надійшло аж сто двадцять. Декотрих забирають, ми їх тримаємо до остаточного з'ясування обставин. Трапляється, родичі померлого живуть аж у Владивостоці й слізно прохають потримати тіло з тиждень. Холодильник працює з максимальним навантаженням. І я просто не уявляю, що буде, коли він вийде з ладу. Купити нового холодильного компресора (спеціальні камери є) ми не можемо, немає грошей. І ніхто не хоче нам допомогти.

У травні—червні ми жодного разу не одержали гумових рукавичок, вони взагалі не надходять до області. І от рукавички одноразового користування миємо, стерилізуємо, працюємо з ними доти, доки в них не утворяться дірки. Уявляєте! А робота в нас навіть небезпечніша, ніж у лікарні. Там лікар хоч може поставити діагноз хворому, вжити необхідних запобіжних заходів. А ось до нас, як я зазначав, за півроку надійшло вісімнадцять трупів невідомих людей. Чим ці люди хворіли, від чого померли? Може бути що завгодно. Ми щоразу ризикуємо, коли досліджуємо труп, робимо розтин!

Ось таке воно життя... моргу. Жаль усе-таки, що мертві не можуть нічого сказати живим...

Анатолій КОБЕЛЬНЮК.
Луганськ.

Нам пишуть

РЕАБІЛІТАЦІЯ НАВПАКИ

ПРИЙМАЄМО розумний і потрібний закон, а потім чіпляємо на нього кільканадцять постанов і розпоряджень, які обламують тому законові крила ще до виїзду на злітну смугу.

Судіть самі: маємо Закон «Про реабілітацію жертв політичних репресій в Україні». Є Положення про порядок виплати компенсацій, повернення майна або відшкодування його вартості реабілітованим громадянам. Існує Постанова КМ України № 112 від 18 лютого 1993 р. «Про внесення змін і доповнень...» до цього Положення у зв'язку з гіперінфляційними процесами, що догризають нашу економіку. Здається, чинимо благородну справу, реабілітуючи громадян, постраждалих від свавілля тоталітарного режиму, компенсуємо їм вартість незаконно конфіскованого майна. Платимо, звичайно, не бозна які гроші, але краще в даному разі синиця в жмені, аніж лелека в міністерстві.

Але в лелеки дзьоб довгий. Бо до згадуваної вище Постанови, у процесі «втілення її в життя», постало чимало технічних запитань, вирішили в міністерстві Постанову цю прокоментувати. І суть цих коментарів зводить процес виплати реабілітованим грошової компенсації до елементарного знущання з реабілітованих. Щоб переконатися в цьому, досить прочитати пункт 8 документа, іменованого листом Комісії Верховної Ради України у справах ветеранів, пенсіонерів, інвалідів, репресованих, малозабезпечених і воїнів-інтернаціоналістів (№ 06-15/13-69), та Міністерства фінансів (№ 13-07/5) від 15 квітня 1993 року. У даному пункті йдеться про те, що оцінка конфіскованого майна за нині діючими цінами може проводитися тільки в тому разі, якщо в архівних актах опису вказана його якісна характеристика. А якщо не вказана, тоді сума компенсації за це майно не має перевищувати 15 тисяч карбованців. На практиці це означає приблизно таке: якщо в репресованого громадянина конфіскували корову, але в акті опису не вказали її вік, масу та вгодованість, тоді в репресованого громадянина корову не конфісковували.

Не мені пояснювати, що у сорокові—п'ятдесяті роки сама методика опису була не до кінця розроблена; що акти здебільшого квапливо були написані простим олівцем, так що й почерк іноді розібрати неможливо; що добросовісний укладач тих нещасливих актів (а сумлінних були одиниці) ще міг визначити по рогах вік корови, але масу її не визначав навіть на око...

Пункт 18 Положення про порядок виплати компенсацій говорить про те, що в разі, коли архівних документів про конфіскацію не збереглося, реабілітованому виплачують 15 тисяч карбованців за рухоме майно і 55 тисяч за будівлі. Роз'яснення вимагають виплачувати цю мізерну, як на сьогодні, суму, по суті, незалежно від того, збереглися архівні документи чи не збереглися.

А коли раптом знайдеться справа, котра успішно витримає всі передбачені листом випробування, і майна в ній набереться на кругленьку суму, — то бідному господарю все одно дістануться шкалики. Постанова КМ України № 351 від 15 травня 1993 року недвозначно вимагає: «Незалежно від визначеної вартості вилучених будівель та майна загальна сума компенсації не повинна перевищувати 300 тисяч карбованців». Без суду і слідства невинних людей силоміць вивозили «освоювати простори Сибіру» і забирали в них усю господарку, а тепер оцінюють усі ці страждання в жменьку інфляційних купоно-карбованців — на відчіпного!

Іван АНДРУСЯК.

Фотоінформація

Ансамбль троїстих музик «Полтавчани», який працює у складі уславленого самодіяльного народного хору «Калина» Полтавського педагогічного інституту, — самобутній самодіяльний колектив. У його програмі чимало фольклорних творів рідної Полтавщини.

На знімку: учасники ансамблю Микола Мазур, сестри Оксана і Світлана Коваленки та Олександр Ларіненко.

Фото Павла ЗДОРОВИЛА (Укрінформ).

Зверніть увагу

МАЗЕПА ЩЕ НА КРОК НАБЛИЗИВСЯ ДО НАС

До перших підсумків пошуку могили гетьмана

Чимало часу спливло з того дня, коли в травні минулого року на засіданні проводу Всеукраїнського товариства політичних в'язнів і репресованих було ухвалено провести перепоховання праху гетьмана Івана Мазепи. Ініціативу Товариства було підтримано окремою ухвалою президії Академії наук України. Всемірно сприяли цьому віце-президент АН України академік Петро Толочко і заступник директора Інституту історії, член-кореспондент АН України Валерій Смолій. Українська громадськість, банкіри, підприємці, окремі громадяни відгукнулися і зробили свої внески для фінансування патріотичної ідеї.

І ось перша розвідувально-пошукова експедиція у складі провідних вчених кандидатів історичних наук – Володимира Рички (історика, керівника експедиції), Гліба Івакіна (археолога), Сергія Сегеди (антрополога) повернулась з Румунії. Як відомо, там, на березі Дунаю, у місті Галаці було поховано великого гетьмана.

Кілька версій називали місцем поховання Мазепи Галац, але храми вказувались різні. Дослідження румунських джерел довело, що найімовірніше це — Святоюріївський (Георгіївський) православний храм, знищений румунськими комуністами на початку 60-х років. Саме в ньому знаходилась могила Гетьмана, перепохований тут в 30-х роках XVIII століття.

Грекам-ченцям монастиря, до якого належав Святоюріївський храм, Пилип Орлик залишив кошти на догляд за могилою Івана Мазепи. Отже, одна з версій, що Мазепу було поховано у храмі Пречистої Діви Марії, який знаходиться поблизу Святоюріївського, відпала. Члени експедиції провели візуальне обстеження місця поховання.

Експедиція зібрала великий фактичний матеріал у вигляді ксерокопій і фотографій з румунських джерел. Дослідників приймали в Міністерстві культури Румунії, в Головному архівному управлінні та Нижньодунайській єпископії. Румунська держава і церква дали згоду провести археологічні розкопки на території колишнього Святоюріївського монастиря.

Лише розкопки зможуть поставити крапку над «і» щодо місцезнаходження праху гетьмана. Тоді і з'ясується правдивість численних описів про викопування і спалювання кісток Мазепи.

Отже, перший етап роботи експедиції завершений, місце поховання визначено. На черзі другий, а можливо, і третій етапи, які мають розв'язати ось уже тривікову літературну суперечку про могилу і прах Мазепи. «Після проведеної експедицією роботи ми набагато оптимістичніше дивимось на віднайдення та ідентифікацію праху видатного українського державця Івана Мазепи», — так підсумував звіт експедиції співголова Товариства політичних в'язнів і репресованих Євген Пронюк.

Упродовж всього перебування в Румунії експедиції допомагали румунські офіційні органи, науковці, посольство України. І посол Леонтій Сандуляк, і консул Теофіл Рендюк особисто розв'язували нагальні питання експедиції. Вона здійснювалася коштом Академії наук України і пожертв, які надійшли на рахунок Товариства. Обійшлася вона в 92210 карбованців, 764 американських долари, 8907 російських рублів. Для завершення задуму кошти будуть потрібні знову. Розрахунковий рахунок Всеукраїнського товариства політичних з'язнів і репресованих в Укрінбанку:

для карбованців — № 700161709/700867 МФО 300142.

для валюти — № 40707398.

Адреса банку: 252601, ГСП, Київ-601, вул. Інститутська, 12-а (з поміткою «На перепоховання Мазепи»).

І ви, шановні, маєте шанс стати учасниками перепоховання праху Івана Мазепи у Києві, де він творив і діяв.

Тамара ПАХОЛОК.

Факт

Лелека — кінозірка

Серед живих експонатів Чернівецького зоокутка упродовж багатьох років особливою популярністю у відвідувачів користувався скалічений браконьєрами чорногуз. Дуже тішилися цибатим красенем діти. Вони гладили його по голівці, приносили йому лугових жабенят, напували водицею з консервної бляшанки. Та небагато хто знав про те, що цей лелека з легкої руки Івана Миколайчука увійшов в історію українського кіномистецтва, бо знімався у шедеврі нашої кінокласики — фільмі «Білий птах з чорною ознакою».

Іван натрапив на нього зовсім випадково. Якось, прогулюючись парком у Чернівцях, актор побачив за металевою сіткою зіщуленого лелеку і скрикнув від радості: «Та це ж подарунок долі! Я стільки місяців шукаю птаха для свого фільму, а він, виявляється, живе під боком».

Миколайчук ублагав керівництво зоокутка віддати йому чорногуза на кілька тижнів. У розписці уточнив «Бузька беру під особисту відповідальність». І це не було жартом. Птах і справді завжди перебував у нього на видноті. Вони напрочуд швидко подружилися: куди б не йшов Миколайчук під час зйомок, за ним невідступно крокував чорногуз, волочачи підстрілене крило. Іван часто змащував йодом незаживаючу рану, перев'язував її марлею.

Птах «грав» бездоганно, без зайвих капризів і вередувань. Якщо цапа з кінострічки «Вавилон-XX» перед черговою зйомкою доводилося «підбадьорювати» шампанським, то чорногуз, окрім шматочка м'яса, не вимагав жодних додаткових привілеїв.

Після зйомок у Карпатах Іван Миколайчук повернув лелеку в зоокуток. Буваючи в Чернівцях, навідувався до пернатого друга. Та якось прийшов і не застав його на звичному місці. Наглядач сказав, що лелеку доконала стара рана. Нічого не сказавши, Миколайчук з вологими очима побрів парковою алеєю.

Актори розповідають, що Іван часто просив прокрутити йому той епізод з «Білого птаха...», де свіжозораною ріллею йде його улюбленець-чорногуз, а за ним натужно тягне борону босонога родина дзвонарів.

Їхні долі чимось схожі — обидва так рано полинули у вічність.

Василь БАБУХ.

Чернівці.

Релігія

Сестри Василіанки: поневіряння після катакомб

Ось уже четвертий рік в Івано-Франківську тривають суперечки стосовно передачі Сестрам Василіанкам їхньої історичної спадщини — будинку-монастиря по колишній вулиці Панфіловців (нині Сестер Василіанок),17. Спочатку ця справа застряла в кулуарах міськради і після тривалих домагань Сестер Василіанок дістала продовження у рішеннях обласної Ради. Тричі, починаючи з липня 1991 року, повноважні зібрання народних обранців Прикарпаття підтверджували право греко-католицьких черниць на свою історичну власність, але все дарма. Два роки минуло з часу прийняття облрадою першого рішення, але ніякого прогресу в справі не видно. Навпаки, останніми днями і керівництво сільськогосподарського технікуму, який займає нині монастирський дім, і громадські об'єднання студентів, і посткомуністична mass-media («Прикарпатська правда», «Рідна земля») зчинили несамовитий галас з метою «захисту» майбутніх аграріїв від «агресії» войовничих черниць, які, мовляв, готові вдатися до будь-яких заходів, аби тільки заволодіти технікумом. При цьому патріоти агроосвіти вдаються до свідомих фальсифікацій. Вони подають цей конфлікт у спотвореному світлі, нав'язуючи населенню краю думку про «експансіонізм» греко-католицької церкви. Навіщо це робиться — пробує з'ясувати редактор газети «Нова зоря» Ігор Пелехатий (Івано-Франківськ).

Спочатку короткий екскурс в історію. Сестри Чину Святого Василія Великого (до речі, одного з найдревніших чинів східної вітки Вселенської Церкви) вперше прибули до Станіслава (Івано-Франківська) 1900 року. Того ж року залізничний інженер Олександр Осостович у пам'ять про свою померлу від скарлатини дочку Марію передає Сестрам Василіанкам будинок на вулиці Петра Скарги, 17 (нині — Сестер Василіанок) з метою створення там сиротинця. Однак після організації черниць школи та учительської семінарії стало зрозумілим, що фундаційний дім надто тісний. Завдяки опіці та з допомогою станіславівського греко- католицького єпископа Григорія Хомишина у квітні 1911 року було розпочато будівництво нового монастиря.

У новозбудованому приміщенні монастиря розмістилися школа та «Інститут Марії». Наприкінці жовтня 1909 року монастир отримав концесію від міністерства освіти на відкриття семінарії, а 1 листопада її було відкрито. У 1924 — 1925 роках там налічувалось вже 237 учениць. Всього з 1909 по 1934 рік (далі даних немає) семінарію закінчило 3 тисячі 418 дівчат. За ці роки нею управляло вісім директорів і серед них — Микола Лепкий, брат видатного письменника Богдана Лепкого.

Нова, трагічна сторінка в історії станіславських василіанок починається 1944 року, з приходом Червоної армії. Але навіть ще після горезвісного Львівського псевдособору більшовицька влада визнавала будинок по вул.Панфіловців,17, монастирською власністю.

Ось зміст одного документа (правопис оригіналу дотримано):

УРСР. Виконавчий комітет Станіславської Міської Ради Депутатів Трудящих. Міськжитлоуправління.

16 октября 1946 р. № 26. Станіслав.

Справка

Дана Домоуправлением № 25 в том, что дом по улицы Панфиловцев (Петра Скарги) № 17 есть власностью сестр Василиянкам. На балянси Горжилуправления не состоит, в инвентаризацию не вошел. Дом не национализированный. Справка дана на основании предъявленних документов. Домоуправ. № 25.

Підпис. Печатка.

16.10.46 г.

1946 року жовтня 16 дня нотаріус СТЕНБЕРГ Станіславської Державної нотаріальної контори свідчу вірність цієї копії з оригіналом.

В оригіналі ніяких дефектів не було.

Одержано державної пошлини та за переписку копії (два) 2 крб.

Реєстр 10723.

Ст.нотаріус (підпис)

Гербова печатка.

Ось така історія. Хто ще може сумніватися у її справедливості? Звичайно, той, хто свідомо зацікавлений у фальсифікації і перекрученні фактів. На жаль, до них належать і представники місцевої Феміди: обласної прокуратури та арбітражного суду, перша з яких опротестувала два рішення обласної Ради про передачу будинку Сестрам Василіанкам, а другий (чи не парадокс?!) визнав цей будинок... власністю держави. Тож виходить, що більшовицька юриспруденція у 1946 році була справедливіша від суверенної української у роках 90-х?!

Численні «захисники» технікуму крокодилячими сльозами оплакують майбутню сумну долю агроосвіти на Прикарпатті, твердо вирішивши втримати приміщення монастиря за будь-яку ціну. Прорікають навіть повний занепад сільськогосподарського виробництва у краї, до якого нібито веде «експансивна» політика УГКц. Але ж, шановні, назвіть хоч один подібний заклад у світі, який би містився у скованому асфальтом центрі гамірливого міста. Яких фермерів можна підготувати для виснажених, безнадійно забур'янених українських ланів, коли майбутні агроспеціалісти за час свого навчання навряд раз чи два по-справжньому працюють в полі? Візьмімо хоча б знамениту Миронівку. Чи прославилася б вона на увесь світ своїми сортами пшениці, якби селекціонери розмістили своє дослідне поле на Хрещатику?

Населенню краю постійно нав'язується думка, що приміщення після виселення технікуму перетвориться у пустку, ставши притулком для кількох черниць. Але ж всім відомо, що Сестри Василіанки відразу ж після повернення монастиря міркують у повному обсязі відновити свою просвітницьку працю, чим зроблять для України у стократ більше користі, аніж «асфальтові» агрономи. Та й, зрештою, чи справедливо це, щоб тридцять Сестер й надалі поневірялися по приватних помешканнях міста і області? Сумно, гірко дивитися на те, як під прикриттям захисту культури і освіти щораз міцніше утверджується морок і невігластво. Але ще прикріше робиться від того, що такий стан цілком влаштовує владу, яка проголосила себе демократичною. Сестри Василіанки, греко-католицькі ієрархи і духовенство у цій справі вже протоптали стежку до івано-франківських облради та держадміністрації, але крім відмовок, відвертого крутійства та обіцянок нічого не видно. На останній такій зустрічі заступник представника Президента в області Іван Шовковий «востаннє» пообіцяв, що до 1 вересня технікуму в монастирі не буде. Було це 14 червня. А вже 15-го адміністрація технікуму розпочала прийом документів для вступу на навчання на майбутній рік, одночасно виставивши міцну залогу на усіх дверях, «щоб часом не увірвалися Василіанки». А де ж совість і страх Божий?!

Ігор ПЕЛЕХАТИЙ.

ПОНЕДІЛОК

6 вересня

I ПРОГРАМА УТ

16.00 УТН.
16.10 Для дітей. «Зірочки».
16.45 Док. фільм «33-й. Свідчення очевидців».
17.45 Фестиваль української музики пам'яті жертв 33-го року. 1 частина.
19.00 УТН.
19.10 Акценти.
19.40 Творче об'єднання «Громада» представляє: «Понеділок — день важкий», «Острів душі».
20.20 Чарівний промінь.
20.40 Реклама.
20.45 На добраніч, діти.
21.00 УТН.
21.35 Худ. телефільм «Гріх». 1 серія.
22.55 На фестивалі української культури в Сопоті.
0.20 УТН.

КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

5.00 Новини.
5.20 Ранкова гімнастика.
5.30 «Ранок».
7.45 Фірма гарантує.
8.00 Новини.
8.20 «Дивний звір». Мультфільм.
8.35 Таланти і поклонники.
9.15 Прем'єра наук.-поп. фільму «Вічності заложник».
9.45 Тема.
10.30 Гол.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 «Золоті розсипи».
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 Телемікст.
15.10 «Ельдорадо-Пармз».
15.30 Мультфільм.
15.40 Таланти і поклонники.
16.20 Зоряний час.
17.00 Новини.
17.25 Телеканал «Останкіно» представляє програму «Здрастуйте, мої дорогі».
17.50 Фестиваль «Кіношок-93». Відкриття.
18.40 Прем'єра худ. телефільму «П'ять дівчат у Парижі». 5 серія.
19.40 Вечірня казка.
19.55 Реклама.
20.00 Новини.
20.40 Гол.
21.20 Є. Свєтланов. Непарадний портрет.
21.55 «Нова студія» представляє: «Джем-сейшн». У перерві — 23.00 Новини.
0.05 Прес-експрес.

II ПРОГРАМА УТ,

III ПРОГРАМА УТ,

КАНАЛ «РОСІЯ»

7.00 Вісті.
7.20 Телебіржа праці.
7.30 Час ділових людей.
8.00 Ранковий концерт.
8.15 Майстри. В. Каверін.
9.00 Вустами маляти.
9.40 Мульти-пульти.
9.45 Фортуна. Співає Олександр Малинін.
10.15 Пілігрим.
11.00 «Лев Толстой». Худ. фільм. 1 серія.
12.20 «Міські етюди». Док. фільм.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.25 Козирна дама.
13.55 Відкритий чемпіонат США з тенісу.
15.00 Прем'єра док. фільму «Іспанія з висоти пташиного польоту».
15.30 Там-там новини.
15.45 Бізнес в Росії.
16.15 ТрансРосефір. Європа — Азія.
17.00 Господар.
17.30 Парламентська година.
18.45 Київська панорама.
19.05 Візитка. Ганна Безлюдна.
19.15 Мультфільм.
19.30 СНН.
20.00 Фігаро.
20.30 Світло істинне.
20.35 Візитка.
20.40 Сьогодні на сьогодні.
20.50 Худ. фільм «Велика ціна».
22.40 «Фортуна». Комерційний огляд.
22.50 Джемікс.
23.25 Про-відео.
23.55 Відкритий чемпіонат США з тенісу.

ПРОГРАМА «ТЕТ-А-ТЕТ»

11.50 Мультфільми.
12.00 35 хвилин джазу.
12.35 1000+1 реклама.
12.40 Худ. фільм «Блондинка за рогом». Комедія
19.30 Мультфільм.
19.50 1000+1 реклама.
19.55 Худ. фільм «В яблучко». Комедія.
21.25 1000+1 реклама
21.30 Худ. фільм «Дон Танго». Комедія.

ВІВТОРОК

7 вересня

I ПРОГРАМА УТ

7.00 З сьомої до восьмої.
8.00 Телефільм «Соната».
8.30 Велика педрада. Нотатки з III світового з'їзду Української Спілки професійних учителів.
9.00 Худ. телефільм «Гріх». 1 серія.
10.15 Чарівний промінь.
10.35 Шкільний екран. 10 кл. Основи інформатики і обчислювальної техніки.
11.10 Доброго вам здоров'я. Причини і наслідки травматизму.
11.40 Шкільний екран. 11 кл. Українська література. Микола Зеров. Сторінки творчості.
12.10 УТН.
16.00 УТН.
16.10 Для дітей. Вулик.
16.50 Теленовела «Будеш, батьку, панувати...». Присвята І. Котляревському.
17.15 Фестиваль української музики пам'яті жертв 33-го року. 2 частина.
18.30 Док. фільм «Ой горе, це ж гості до мене...».
19.00 УТН.
19.10 Україна і світ.
19.30 Студія «1-е грудня».
20.15 Прем'єра док. телефільму «Історія одного млина» («Укртелефільм»).
20.35 Реклама.
20.40 На добраніч, діти.
21.00 УТН.
21.30 Спорткур'єр.
21.45 Худ. телефільм «Гріх». 2 серія.
23.00 Урочисте вшанування чемпіонів і володарів Кубка України з футболу команди «Динамо» (Київ).
0.30 УТН.

КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

5.00 Новини.
5.20 Ранкова гімнастика.
5.30 «Ранок».
7.45 Фірма гарантує.
8.00 Новини.
8.20 Веселі нотки.
8.40 Прем'єра худ. телефільму «Просто Марія».
9.30 Людина і закон.
10.00 Стартінейджер.
10.50 Прес-експрес.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 «Підліток». Худ. телефільм. 1 і 2 серії.
13.50 Мультфільм.
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 Діловий вісник.
14.40 Конверсія і ринок.
15.10 Блокнот.
15.15 Прем'єра мультфільму «Пригоди Тедді Ракспіна».
15.40 Джем.
16.10 Стартінейджер.
17.00 Новини.
17.25 Телеканал «Останкіно» представляє програму «Діаспора. Вірмени».
17.50 Технодром.
18.00 Погода.
18.05 Прем'єра худ. телефільму «Просто Марія».
18.55 Тема.
19.40 Вечірня казка.
19.55 Реклама.
20.00 Новини.
20.40 Вперше на телеекрані. Худ. фільм «Звіть мене містер Браун» (Австралія).
22.20 Пісня-93. У перерві — 23.00 Новини.
0.15 Прес-експрес.

II ПРОГРАМА УТ,
КАНАЛ «РОСІЯ»

7.00 Вісті.
7.20 Телебіржа праці.
7.30 Час ділових людей.
8.00 Момент істини.
11.00 «Лев Толстой». Худ. фільм. 2 серія.
12.20 «Таємниця краси». Док. фільм.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.20 Реклама.
13.25 Вінілові джунглі.
13.55 Відкритий чемпіонат США з тенісу.
15.00 Джерела.
15.30 Там-там новини.
15.45 Студія «Рост».
16.15 ТрансРосефір. Як поживаєш, Уфа?
17.00 Неопалима купина. «Костромські друзі Юхима Честнякова».
17.30 Панове-товариші.
17.45 Парламентська година.
18.45 Київська панорама.
19.05 «Хіала» інформує.
19.20 Реклама.
19.25 Прем'єра худ. телефільму «Санта-Барбара». 215 серія.
20.15 Студія «Укртелефільм» представляє: «Козацький шлях».
20.45 Відкритий чемпіонат США з тенісу.
21.35 Телефільм.
21.55 Реклама.
22.00 Вісті.
22.20 Автомить.
22.25 Зірки говорять.
22.30 Спортивна карусель.
22.40 Художниця Наталія Шабаліна.
23.10 Музика Санкт-Петербурга. «Просто друзі».

ПРОГРАМА «ТЕТ-А-ТЕТ»

12.05 Мультфільми.
12.20 1000+1 реклама.
12.25 Пригодницький худ. фільм «Пірати XX століття».
13.55 Музична пауза.
18.30 Мультфільм.
18.30 1000+1 реклама
18.35 Худ. фільм «Джентльмени удачі». Комедія.
20.05 1000+1 реклама.
20.10 Худ. фільм «Амос і Ендрю». Комедія
21.45 Музична пауза.

СЕРЕДА

8 вересня

I ПРОГРАМА УТ

7.00 З сьомої до восьмої.
8.00 Свічадо.
8.30 Док. фільм «Кольорові асоціації Марії Банник».
9.05 Худ. телефільм «Горіх». 2 серія.
10.20 Свідки.
10.40 Популярні українські романси співає Віра Мельничук.
11.00 Долі української інтелігенції. 30-і роки.
11.25 Камерна музика.
12.00 УТН.
16.00 УТН.
16.10 Наш гість — дитячий ансамбль «Барвінок».
16.30 І святе, і грішне. А. Роговцева.
17.05 Прем'єра телефільму «Рід» («Укркінохроніка». «Укртелефільм»).
17.25 Дж. Верді. «Реквієм».
18.50 УТН.
19.00 До Днів Скорботи і Пам'яті жертв голодомору в Україні. Творче об'єднання «Громада» представляє: «Голодомор-33: факти, свідчення, коментарі».
21.00 УТН.
21.30 Голодомор-33: факти, свідчення, коментарі.
23.40 Українські ліричні дуети.
0.00 УТН.

КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

8.20 Подивись, послухай.
8.40 Прем'єра худ. телефільму «Просто Марія».
9.30 Торговий міст.
10.00 Прем'єра док. телефільму «Дівчинка і рись».
10.20 Джем.
10.50 Прес-експрес.
11.00 Новини
11.20 «Отець Сергій». Худ. фільм.
13.00 «Дрібниці життя». Худ. телесеріал. 15 і 16 серії.
14.00 Новини
14.25 Телемікст.
15.10 Справа.
15.25 Прем'єра мультфільму «Пригоди Тедді Ракспіна».
15.50 Музограф.
16.10 Між нами, дівчатами...
16.30 Клуб 700.
17.00 Новини.
17.25 В ефірі міждержавна телерадіокомпанія «Мир». «Здрастуйте, це я».
18.00 Прем'єра худ. телефільму «Просто Марія».
18.45 Мініатюра.
19.00 Таємниці століття.
19.40 Вечірня казка.
19.55 Реклама.
20.00 Новини.
20.40 Репортаж ні про що.
20.55 Футбол. Відбірковий матч чемпіонату світу. Збірна Угорщини — збірна Росії. 2 тайм.
22.50 Веслувальний марафон у Крилатському.
23.00 Новини.
23.25 Волейбол. Чемпіонат Європи. Чоловіки. Збірна Росії — збірна Німеччини.
0.10 Прес-експрес.
МТБ.

II ПРОГРАМА УТ,
III ПРОГРАМА,
КАНАЛ «РОСІЯ»

7.00 Вісті.
7.20 Телебіржа праці.
7.30 Час ділових людей.
8.00 Паралелі.
8.15 «Мій Дагестан». Расул Гамзатов.
8.40 Зустрічі у Токіо.
9.10 Манера.
9.40 Мульти-пульти.
9.50 Телетеатр Росії. М. Гоголь. «Володимир III ступеня». Частина 1.
10.35 Якщо вам після...
11.05 Худ. телефільм «Санта-Барбара». 215 серія.
11.55 «Закінчено бал». Балетмейстер Георгій Алексідзе.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.25 «Балкон». Худ. фільм.
14.45 Відкритий чемпіонат США з тенісу.
15.35 Там-там новини.
15.50 Бізнес: нові імена.
16.05 ТрансРосефір. Далекий Схід.
16.50 Християнська програма. «Олександр Мень. Слово про Біблію».
17.15 Людина справи.
17.45 Парламентська година.
18.45 Київська панорама.
19.05 «Хіала» інформує.
19.20 Реклама.
19.25 Прем'єра худ. телефільму «Санта-Барбара». 216 серія.
20.15 «Ім'я її — Україна». Публіцистична програма.
20.30 Співає «Світлиця».
20.55 Відкритий чемпіонат США з тенісу.
21.55 Реклама.
22.00 Вісті.
22.20 Автомить.
22.25 Зірки говорять.
22.30 Спортивна карусель.
22.45 Давайте з'ясуємо.
22.55 Театральний роз'їзд. Гастролі, гастролі...
23.30 Ми ніколи не співали на замовлення. Фестиваль авторської пісні.

ПРОГРАМА «ТЕТ-А-ТЕТ»

11.30 Мультфільм.
11.40 Пригодницький худ. фільм «Склянка води».
14.05 Музична пауза.
18.50 Мультфільм.
19.10 1000+1 реклама.
19.15 Пригодницький худ. фільм «В пошуках загубленого ковчега».
21.10 1000+1 реклама.
21.15 Худ. фільм «Барселіно і компанія»-1.

ЧЕТВЕР

9 вересня

I ПРОГРАМА УТ

7.00 З сьомої до восьмої.
8.00 Пектораль.
8.50 Наук.-поп. фільм «Українська художня школа».
9.30 Дж. Верді. «Реквієм».
10.40 Вільний селянин. Випуски 1 і 2.
12.00 УТН.
12.10 Симфонічна музика українських і французьких композиторів.
16.00 УТН.
16.10 Для дітей. Іжачок.
16.40 Освітній канал для школярів. На всі руки майстер. Коренепластика. Музика. Творчість Я. Степового.
17.25 Прем'єра телефільму «Межа» («Укртелефільм»).
17.45 Оперні арії у виконанні В. Гришка.
18.10 Док. телефільм «Наталя Ужвій. Доля».
18.30 Баскетбол. Кубок європейських чемпіонів. «Інпромсервіс Будівельник» — «Гілфорд Кінго» (Англія). У перерві — 19.10 УТН.
20.00 «Спалахніте серцями». Телеесе (Духовна спадщина М. Лисенка).
20.45 На добраніч, діти.
21.00 УТН.
21.30 В четвер у Президента.
21.45 Спорткур'єр.
22.00 Міжнародна наукова конференція з проблем голодомору в Україні у 1932—1933 рр.
23.05 Молодіжна студія. «Гарт».
0.05 УТН.

КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

8.20 «Великий Ух». Мульт. фільм.
8.30 Прем'єра худ. телефільму «Просто Марія».
9.20 Футбол. Відбірковий матч чемпіонату світу. Збірна Угорщини — збірна Росії. 2 тайм.
10.10 До шістнадцяти і старші.
11.00 Новини
11.20 «Дядечків сон». Худ. телефільм. Частина 1.
13.10 «Легкий хліб». Мульт. фільм.
13.20 Концерт етнографічного ансамблю «Ганджина».
14.00 Новини
14.25 Телемікст.
15.10 Блокнот.
15.15 Прем'єра мультфільму «Пригоди Тедді Ракспіна».
15.50 Телеканал «Останкіно» представляє програму телебачення Таджикистану. «Орлята вчаться літати». Передача для дітей.
16.20 До шістнадцяти і старші.
17.00 Новини.
17.25 До Дня незалежності республіки. «Таджикистан сьогодні».
18.00 Прем'єра худ. телефільму «Просто Марія».
18.50 Музичний уклін Расулу.
19.10 Ваучер — ступінь довіри.
19.40 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.40 Лотто «Мільйон».
21.10 «Коли дерева були великими». Худ. фільм.
23.00 Новини.
23.25 На першість світу з шахів.
23.40 Рок-н-рол-ТБ.

II ПРОГРАМА УТ,
III ПРОГРАМА,
КАНАЛ «РОСІЯ»

9.10 У Ксюші.
9.40 Телетеатр Росії. М. Гоголь. «Володимир II ступеня». Частина 2 і 3.
11.15 Худ. телефільм «Санта-Барбара». 216 серія.
12.05 Рек-тайм.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.25 Російська віза.
13.55 Відкритий чемпіонат США з тенісу.
15.00 Термінал.
15.30 Там-там новини.
15.45 Студія «Рост».
16.15 ТрансРосефір. Острів.
17.00 Зворотна адреса.
17.30 М-трест.
17.45 Парламентська година.
18.45 Київська панорама.
19.05 Телефільм «Вікторія. Автопортрет».
19.20 Реклама.
19.25 Прем'єра худ. телефільму «Санта-Барбара». 217 серія.
20.15 Студія «Укртелефільм» представляє: «Оракул».
20.55 Відкритий чемпіонат США з тенісу.
21.45 Мультфільм.
22.00 Вісті.
22.20 Автомить.
22.25 Зірки говорять.
22.30 Спортивна карусель.
22.40 Зірки Парижа.
22.50 По стрижню життя. Михайло Дудін.
23.40 Чемпіонат Європи з боксу.
0.40 Концерт Альберта Асадуліна.

ПРОГРАМА «ТЕТ-А-ТЕТ»

11.35 Мультфільми.
11.45 1000+1 реклама.
11.50 Пригодницький худ. фільм «Пригоди Квентіна Дорварда, стрільця королівської армії».
13.20 Відеомузика.
19.15 Мультфільм.
19.25 1000+1 реклама.
19.30 Пригодницький худ. фільм «Індіана Джонс і храм Долі».
21.25 Чом ти не прийшов?
21.35 1000+1 реклама.
21.40 Гостросюжетний худ. фільм «Барселіно і компанія»-2.

П'ЯТНИЦЯ

10 вересня

I ПРОГРАМА УТ

7.00 З сьомої до восьмої.
8.00 Худ. фільм «Поїзд поза розкладом».
9.20 Запрошують юні музиканти.
10.00 Док. фільм «Вони стоять переді мною».
10.30 Муз. фільм «Київські фрески».
11.00 Молодіжна студія. «Гарт».
12.00 УТН.
16.00 УТН
16.10 Квіти України.
16.55 Телефільм «Чудотворець Алімпій».
17.10 Богдан Бойчук. Голодомор-33.
17.40 Фестиваль української музики пам'яті жертв 33-го року. 3 частина.
19.00 УТН.
19.10 Депутатський канал.
19.55 Док. фільм «Народження музики».
20.10 Молодіжна студія. «Ділові відомості».
20.40 На добраніч, діти.
21.00 УТН.
21.30 Спорткур'єр.
21.45 Акценти.
22.15 Художньо - публіцистичний фільм «Голод-33».
0.05 УТН.

КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

5.00 Новини.
5.20 Ранкова гімнастика.
5.30 «Ранок».
7.45 Фірма гарантує.
8.00 Новини.
8.20 В гостях у казки. Худ. фільм «Принцеса-пава».
10.00 Клуб мандрівників (з сурдоперекладом).
10.50 Прес-експрес.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 «Дядечків сон». Худ. телефільм. Частина 2.
13.20 Прем'єра док. телефільму «Ламінарія, або Життя з точки зору».
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 Бридж.
14.50 Бізнес-клас.
15.05 Худ. фільм «Принцеса-Пава».
16.50 Технодром.
17.00 Новини.
17.20 Телеканал «Останкіно» представляє: «Нова Росія і європейська безпека».
17.40 Людина і закон.
18.10 Погода.
18.15 Вагон 03.
18.45 Поле чудес.
19.40 Вечірня казка.
19.55 Реклама.
20.00 Новини.
20.40 Людина тижня.
20.55 Прем'єра худ. телефільму «Суїні». 10 серія.
21.55 Політбюро.
22.30 Музобоз.
23.35 Автошоу.
23.50 Програма X.
0.15 Хіт-конвейєр. У перерві — 23.00 Новини.

II ПРОГРАМА УТ,
КАНАЛ «РОСІЯ»

7.00 Вісті.
7.20 Телебіржа праці.
7.30 Час ділових людей.
8.00 Паралелі.
8.15 Вітчизна моя. Перетворення.
9.10 Ми ніколи не співали на замовлення. Фестиваль авторської пісні.
9.40 У світі тварин.
10.40 Мульти-пульти.
10.50 Худ. телефільм «Санта-Барбара». 217 серія.
11.40 Чемпіонат Європи з боксу.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.25 Сам собі режисер.
13.55 Відкритий чемпіонат США з тенісу.
15.00 «Бурда моден» пропонує...
15.30 Там-там новини.
15.45 Студія «Рост». Музичний клас.
16.15 ТрансРосефір. На шляху до ринку.
16.45 Мульти-пульти.
16.55 «Шлях вказує кохання». Худ. фільм. 2 серія.
17.45 Парламентська година.
18.45 Київська панорама.
19.05 «Родина».
19.50 Концерт.
20.10 Відбірковий чемпіонат США з тенісу.
21.00 Джентльменшоу.
21.30 Мультфільми для дорослих.
21.55 Реклама.
22.00 Вісті.
22.20 Автомить.
22.25 Зірки говорять.
22.30 Спортивна карусель.
22.40 Співає Віка Циганова.
23.35 Чемпіонат Європи з боксу.
0.35 «Імператор СПІД». Док. фільм.

ПРОГРАМА «ТЕТ-А-ТЕТ»

11.25 Мультфільми.
11.35 1000+1 реклама.
11.40 Пригодницький худ. фільм «Рейс 222».
19.05 Мультфільм.
19.15 1000+1 реклама.
19.20 Пригодницький худ. фільм «Індіана Джонс і останній хрестовий похід».
21.25 1000+1 реклама.
21.30 Худ. фільм «Помер ти молодим». Мелодрама.

СУБОТА
11 вересня

I ПРОГРАМА УТ

8.00 УТН.
8.10 Ритмічна гімнастика.
8.30 Заключний концерт 23-го концертного сезону Київської дитячої філармонії.
10.40 Телетехнотека.
11.00 Доброго вам здоров'я.
11.30 Док. фільм «Жнива розпачу».
12.30 Для дітей. Худ. телефільм «Сіроманець».
14.00 «Я хочу жити, но не можна...».
14.30 Блага вість з Ріком Реннером.
15.00 УТН.
15.10 Вервиця.
15.40 Л. Колодуб. Симфонія 5, присвячена пам'яті жертв голодомору-33.
16.25 Всесвітній спортивний огляд «Жиллетт».
17.00 Чемпіонат України з футболу. «Шахтар» — «Чорноморець». 2 тайм.
17.45 Наше коло.
18.15 Вікно в Америку.
18.50 УТН.
19.00 Пам'яті жертв голодомору-33. 1 частина — «Народний трибунал», 2 частина — «Реквієм». Пряма трансляція з Палацу «Україна». У перерві — Хроніка МВС, «На добраніч, діти».
21.30 УТН.
22.05 Арт-майдан.
23.35 Чемпіонат України з футболу. «Динамо» — «Верес». 2 тайм.
0.20 УТН.

КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

6.45 Суботній ранок ділової людини.
7.30 Азартні ігри.
8.00 «Марафон-15» представляє: «Поклик джунглів».
8.25 ЕКО. Екологічний огляд.
9.50 Книжковий двір.
10.45 Азбука власника.
10.55 «Служіння муз не терпить суєти».
11.25 Обличчя влади.
11.40 Худ. фільм «Закон життя».
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.25 Медицина для тебе.
15.00 Футбол. Чемпіонат Росії. «Динамо» (Москва) — «Торпедо» (Москва).
16.50 Червоний квадрат.
17.30 У світі тварин.
18.10 Вокзал мрії. Ю. Башмет.
18.50 Прем'єра худ. телефільму «Ті Джей Хукер». Фільм 4 (США).
19.40 Вечірня казка.
19.55 Реклама.
20.00 Новини.
20.40 Прем'єра худ. телефільму «Віднині і вовіки віків». Фільм 2. Частина 1 (США).
21.45 Студія «Резонанс» представляє.
22.00 «Гардемарини естради». У перерві — 23.00 Новини.

II ПРОГРАМА УТ,
III ПРОГРАМА УТ,
КАНАЛ «РОСІЯ»

7.00 Вісті.
7.25 Свій погляд на світ.
7.55 Телеерудит.
8.00 Формула-730.
8.30 Непізнаний Всесвіт.
9.00 Студія «Рост».
9.30 Пілігрим.
10.15 Як жити будемо?
11.00 «Неймовірні пригоди італійців у Росії». Худ. фільм.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.20 Що нам варто збудувати дім.
13.50 Відеопоезія. М. Кабаков.
14.05 Ізабель. Розважальна вікторина.
14.50 Відкритий чемпіонат США з тенісу.
15.30 Золота шпора.
16.00 Футбол без кордонів.
16.55 Телеерудит.
17.00 Балет, балет... На конкурсі молодих танцюристів у Стокгольмі.
18.00 Фільм-прем'єр.
18.15 Вустами маляти.
18.45 Київська панорама.
19.05 Візитка. Анатолій Бондаренко.
19.10 Мультфільм.
19.30 СНН.
20.00 Хіт-рік.
20.30 Сьогодні на сьогодні.
20.40 Сиди і дивись.
20.50 Капітан-відео.
21.05 Худ. Фільм «Нічні злодії».
22.30 СІТ-3.
22.40 Астрологічний прогноз.
22.55 Віннер-до.
23.05 Субота... Вечір...
23.35 Віннер-після.
23.50 Про-відео.

ПРОГРАМА «ТЕТ-А-ТЕТ»

13.10 Мультфільм.
13.30 Худ. фільм «За сірниками».
15.05 Маски-шоу.
17.15 Худ. фільм «Друг». Драма.
18.30 35 хвилин джазу.
19.05 Кіноанонс тижня.
19.15 Худ. фільм «Омен-3».

НЕДІЛЯ
12 вересня

I ПРОГРАМА УТ

8.00 УТН.
8.10 Ритмічна гімнастика.
8.30 У неділю вранці.
9.30 Худ. фільм «Лома».
10.40 Док. фільм «Смерті листи».
11.10 Мій друг — «Барвінок».
11.20 Прем'єра док. фільму «Олександр Довженко. Роздуми після життя». («Київнаукфільм», об'єднання «Спектр»).
11.40 Канал «Д».
12.40 Село і люди.
13.25 Зичимо щастя.
14.25 Телефільм «Подільська ікона».
14.35 УТН.
14.45 Хвилина скорботи. Жалобний молебень. Хресний хід. Освячення пам'ятного знака жертвам голодомору 1932—1933 років в Україні.
18.00 Шедеври класичної музики.
18.15 Свічадо.
19.00 УТН.
19.15 Вперше на екрані УТ. Худ. фільм «Подарунок на іменини».
20.25 Ай Пі Київ.
20.30 Мультфільм «Літаючий будинок». 37 серія.
21.00 Добродійний вечір пам'яті жертв голодомору-33.
22.00 Будьте з нами.
23.20 Настільний теніс. Кубок європейських чемпіонів.

КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

8.30 З ранку раненько.
9.00 Доки всі вдома.
9.30 Тираж «Спортлото».
9.45 Ранкова зірка.
10.15 Полігон.
11.15 Марафон-15.
11.45 Волейбол. Чемпіонат Європи. Чоловіки. Півфінал.
12.30 Я — жінка.
13.00 Прем'єра мультфільму «Піф і Геркулес».
13.10 Прем'єра док. фільму «Підводна одіссея команди Кусто».
14.00 Новини (з сурдоперекладом).
14.20 Діалог у прямому ефірі.
15.00 Клуб мандрівників.
15.50 Живе дерево ремесел.
16.00 Прем'єра мультфільмів «Каспер і його друзі», «Справжні мисливці за привидами».
16.50 Панорама.
17.30 Телелоція.
17.45 Новини.
18.00 Презентація фільмів режисера К. Шаброля.
18.50 Великий театр. Дні і вечори. М. Глінка. Опера «Життя за царя».
21.00 Підсумки.
21.45 Спортивний уїк-енд.
22.00 Волейбол. Чемпіонат Європи. Чоловіки. Фінал.
23.00 Новини.
23.25 На першість світу з шахів.
23.40 Відеодром.

II ПРОГРАМА УТ,
III ПРОГРАМА УТ,
КАНАЛ «РОСІЯ»

7.00 Вісті.
7.25 Відкритий чемпіонат США з тенісу.
8.30 Доброго ранку. Сніданок для чемпіонів.
9.00 Студія «Рост». Перший тайм.
9.30 Здоров'я.
10.00 Ати-бати...
10.30 Кіпрас Мажейка. Репортажі з Південної Африки.
11.00 «Таємниця «Чорних дроздів». Худ. фільм.
12.30 Мульти-пульти.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
13.20 Не вирубати...
13.35 Наш сад.
14.05 Відкритий чемпіонат США з тенісу.
14.50 Біла ворона.
15.35 Коробка передач.
15.50 Чемпіонат світу з автогонок у класі «Формула-1».
16.50 «Нові пригоди Вінні-Пуха», «Чорний плащ». Мультфільми.
17.40 Чемпіонат світу з автогонок у класі «Формула-1».
18.45 Обличчям до столиці.
19.05 Візитка. Василь Климчук.
19.10 Мультфільми.
19.30 СНН.
20.00 Просто так...
20.30 Олександр Антікуз — людина, спортсмен і турнір, йому присвячений.
21.00 Худ. фільм «Сеньйорита». 33 і 34 серії.
21.55 Чорним по білому.
22.00 Джуві-шоу.
22.20 Сьогодні на сьогодні.
22.30 СІТ-3
22.40 Перехрестя.
23.00 Містер Х.

ПРОГРАМА «ТЕТ-А-ТЕТ»

12.50 Мультфільм.
13.15 Худ. фільм «Мері Поппінс, до побачення». Казка.
15.30 Відеомузика.
19.05 Мультфільм.
19.25 Худ. фільм «Уіллоу». Фантастика.
21.25 Кіноанонс тижня.

ОФІЦІЙНА ТАБЛИЦЯ

тиражу виграшів по речовій лотереї на Сорочинському ярмарку 1993 року шостого випуску

Тираж виграшів відбувся 29 серпня в с. В. Сорочинці Миргородського р-ну Полтавської області

Шостий випуск речової лотереї на Сорочинському ярмарку має 1 розряд, в якому розіграно 740 речових виграшів, в тому числі: 3 автомобілі ЗАЗ-1102 «Таврія», 1 мотоцикл «Дніпро», 100 радіоприймачів «Меридіан-310», 5 кольорових телевізорів «Берізка-51 ТЦ 487 Д», 5 кольорових телевізорів «Берізка-61 ТЦ 487 Д», 5 чорно-білих телевізорів «Фотон-50 ТВ 301», 10 мопедів «Карпати», 100 машинок для закатування, 5 холодильників «Норд», 100 м'ясорубок, 100 сервізів чайних, 5 пральних машин «Таврія», 100 прасок, 100 електричних насосів, 101 електричне точило.

Тираж виграшів проведено на розряд лотерей, який складається із 500 тис. білетів.

Виграші випали на такі номери серій і номери лотерейних білетів:

№№ серій	№№ білетів	Назва речового виграшу	Вартість речового виграшу (в крб.)
00367	054	Холодильник «Норд»	542000
00390	001—100	Сервізи чайні	17000
00569	086	Мопед «Карпати»	390870
00602	008	Мопед «Карпати»	390870
00808	042	Холодильник «Норд»	542000
00810	071	Чорно-білий телевізор «Фотон 50 ТВ 301»	160190
00875	015	Кольоровий телевізор «Берізка-61 ТЦ 487 Д»	510490
00963	035	Холодильник «Норд»	542000
00985	033	Пральна машина «Таврія»	188000
01009	025	Мотоцикл «Дніпро»	2217000
01407	008	Мопед «Карпати»	390870
01423	001—100	М'ясорубки	6650
01459	056	Мопед «Карпати»	390870
01890	001—100	Електричні насоси	97500
02124	004	Чорно-білий телевізор «Фотон-50 ТВ 301»	160190
02145	001	Мопед «Карпати»	390870
02165	072	Автомобіль ЗАЗ-1102 «Таврія»	11500000
02290	001—100	Радіоприймачі «Меридіан-310»	15080
02550	046	Холодильник «Норд»	542000
02693	073	Електричне точило	90000
03165	022	Кольоровий телевізор «Берізка-51 ТЦ 487 Д»	641545
03292	073	Кольоровий телевізор «Берізка-51 ТЦ 487 Д»	641545
03317	071	Чорно-білий телевізор «Фотон-50 ТВ 301»	160190
03446	058	Чорно-білий телевізор «Фотон-50 ТВ 301»	160190
03474	001—100	Праски	10000
03576	050	Кольоровий телевізор «Берізка-51 ТЦ 487 Д»	641545
03609	042	Кольоровий телевізор «Берізка-51 ТЦ 487 Д»	641545
03620	067	Кольоровий телевізор «Берізка-61 ТЦ 487 Д»	510490
03715	001—100	Електричні точила	90000
03816	027	Пральна машина «Таврія»	188000
03912	067	Чорно-білий телевізор «Фотон 50 ТВ 301»	160190
03937	036	Мопед «Карпати»	390870
03970	032	Пральна машина «Таврія»	188000
04001	037	Мопед «Карпати»	390870
04005	068	Холодильник «Норд»	542000
04071	016	Пральна машина «Таврія»	188000
04199	087	Мопед «Карпати»	390870
04214	036	Кольоровий телевізор «Берізка-61 ТЦ 487 Д»	510490
04217	011	Кольоровий телевізор «Берізка-51 ТЦ 487 Д»	641545
04286	057	Кольоровий телевізор «Берізка-61 ТЦ 487 Д»	510490
04297	089	Пральна машина «Таврія»	188000
04392	057	Автомобіль ЗАЗ-1102 «Таврія»	11500000
04583	019	Кольоровий телевізор «Берізка-61 ТЦ 487 Д»	510490
04589	098	Автомобіль ЗАЗ-1102 «Таврія»	11500000
04590	077	Мопед «Карпати»	390870
04819	001—100	Машинки для закатування	4500
04915	095	Мопед «Карпати»	390870

Якщо в колонці «№№ білетів» вказано «001—100» — це означає, що на всі 100 номерів білетів цієї серії випали однакові виграші.

Ця таблиця є офіційним документом, за яким проводиться видача речових виграшів.

Порядок отримання виграшів:

1. Власник лотерейного білета, на який випав речовий виграш, може за власним бажанням одержати вартість виграшу готівкою в касі Миргородської райспоживспілки.

2. Видача речових виграшів за лотерейними білетами проводиться торговельними організаціями Миргородської райспоживспілки.

3. Автомобілі видаються через автомагазин обласного орендного підприємства «Полтаваавтосервіс» за гарантійними листами Миргородської райспоживспілки.

4. У разі виграшу, коли ціна на товар перевищує ціну, вказану в умовах, різниця перевищеної суми компенсується власником виграшу. Якщо ціна на товар нижча вказаної в умовах, тоді власникові виграшу здійснюється доплата на різницю.

5. Лотерейні білети, які виграли, можна пред'явити для оплати до 2 жовтня 1993 року включно. Після цього строку лотерейні білети втрачають силу і до оплати не приймаються.

Голова комісії з проведення тиражу виграшів — перший заступник глави державної адміністрації у Миргородському районі П. О. КАНДИБА.

Відповідальний секретар тиражної комісії М. Й. ЗУБ.

Волейбол

СРІБНИЙ ДЕБЮТ

У пресі вже повідомлялося, що збірна України, вперше виступаючи у чемпіонаті світу з волейболу серед дівчат самостійною командою, несподівано для всіх завоювала срібні медалі. Сьогодні з подробицями турніру знайомить читачів «Голосу України» керівник нашої делегації на чемпіонаті світу Борис ВОСКРЕСЕНСЬКИЙ:

— Волейбол у Бразилії тепер спорт номер два — після футболу, звичайно. Перемога бразильських волейболістів на Олімпіаді в Барселоні, а потім і в турнірі світової ліги викликала в країні справжній ажіотаж, на хвилі якого мали намір високо піднятися й організатори чемпіонату. Та й увагу шанувальників волейболу було зосереджено на команді бразильських дівчат.

А ми потрапили з ними в одну підгрупу, в якій були ще команди Тайваню та Алжиру. Господарки майданчика у перший день легко перемогли алжирську збірну, українські дівчата також із рахунком 3:0 подолали суперниць з Тайваню. На другий день було заплановано зустріч бразильської і української збірних. Ігри нашої підгрупи (а також півфінали та фінал) проходили в залі Академії тенісу, величезній споруді, яка вміщує понад 5 тисяч глядачів. Заповнені трибуни були вщерть. Публіка, природно, чекала на успіх своїх землячок, але фаворитки турніру з тріском поступилися — 0:3.

Відповідно до формули турніру по три найкращі команди з чотирьох підгруп склали дві чвертьфінальні групи. У китаянок на цьому етапі українська команда виграла — 3:0, у Німеччини та Перу — по 3:1.

Але час сказати, хто захищав честь України. Головний тренер нашої команди Володимир Бузаєв узяв до Бразилії 10 спортсменок. Усі вони — його вихованки, ази волейболу вони вивчали у відомій запорізькій дитячій спортшколі, а нюанси — у групі підготовки команди «Орбіта», яку Бузаєв привів до звання чемпіона України.

Увесь тягар боротьби у бразильському чемпіонаті світу винесла на своїх плечах стартова шістка: Ольга Коломієць, Світлана Сулим, Марія Полякова, Алла Кравець, Вікторія Ілларіонова, Олена Вороніна. Коли після завершення турніру визначалися його лауреати, Марію Полякову назвали найкращою нападаючою, Ольга Коломієць отримала нагороду за найкращий прийом подачі.

Додам, що Бузаєв показав себе найкращого боку, вибравши тактику в кожній з відповідальних ігор. Ну, а дівчата проявили надзвичайну самовідданість. Це їм дало змогу перемогти в найважчому півфінальному матчі проти спортсменок Республіки Корея, який тривав 1 годину 48 хвилин. Українки відзначали успіх — 3:2 (10:15, 15:7, 4:15, 15:9, 15:13). Кореянки згодом досить легко виграли матч за третє місце у збірної Перу.

У фіналі збірну України очікувала команда Куби. Добряче втомлені, наші волейболістки чинили опір, як могли, але суперниці, у складі яких були три гравці національної збірної, змогли взяти гору — 3:0 (15:10, 15:8, 15:10).

Дебют наших дівчат на чемпіонаті світу серед молодіжних команд виявився срібним. Гравці, які особливо відзначилися в Бразилії, можливо, увійдуть і до «дорослої» жіночої команди України, яка готується до чемпіонату Європи.

Записав Олександр БАШКАТОВ.

* * *

ФУТБОЛ. Кубок кубків. Повторний матч попереднього етапу. «Шелбурн» (Дублін, Ірландія) — «Карпати» (Львів, Україна) — 3:1. Першу зустріч виграли львів'яни — 1:0. За підсумками двох поєдинків боротьбу продовжить «Шелбурн».

ГОЛОС України

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ГАЗЕТА ВИХОДИТЬ з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редколегія: С. ПРАВДЕНКО (головний редактор), О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в. о. заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.

⊙ Рукописів не повертаємо.

⊙ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

☆ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

☆ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 800.040

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

1 2 3 4 5 6 7 8 9

Зам. 0311166.

1, 4, 5, 8, 13, сторінки набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».